

S E N T I N Ț Ă
ÎN NUMELE LEGII

28 decembrie 2023

mun.Chișinău

JUDECĂTORIA CHIȘINĂU (SEDIUL BUTUCANI)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător
Grefier

– Vitalie BUDECI
– Veronica NICU-DEMIAN

cu participarea:

- Acuzatorului de stat – Igor BULIGA, procuror în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Rîșcani
- Părții vătămate – Nicolae LUPAȘCO
- Părții vătămate – Liubovi LUPAȘCO
- Apărătorului condamnatului ZMĂU Roman ***** – avocat Iulian GRAJDAN (în baza mandatului seria MA nr.1353390 din 02.11.2022)
- Condamnatului - ZMĂU Roman *****

a examinat în ședință de judecată publică, în limba de stat, *în ordinea procedurii de revizuire*, cauza penală nr.2009021102, în privința condamnatului

ZMĂU Roman *****, născut la *****, IDNP *****, cetățean al Republicii Moldova, originar și domiciliat în *****, supus militar, studii medii de specialitate, nu se află la evidența medicului psiholog sau narcolog, anterior judecat, -

în baza art.190 alin.(5) Cod penal al Republicii Moldova.

Procedura de citare legală a fost executată.

Procurorul Igor BULIGA a solicitat admiterea cererii de revizuire depusă de partea vătămată LUPAȘCO Nicolae, în cauza penală nr.2009021102, în privința lui ZMĂU Roman ***** , condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal al Republicii Moldova, solicitând recalificarea infracțiunii în privința condamnatului ZMĂU Roman ***** de la art.190 alin.(5) Cod penal, în art.196 Cod penal, cu dispunerea încetării procesului penal în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală.

Apărătorul condamnatului ZMĂU Roman ***** , avocat Iulian GRAJDAN, a susținut poziția acuzatorului de stat. A considerat oportun recalificarea infracțiunii în privința condamnatului ZMĂU Roman ***** de la art.190 alin.(5) Cod penal, în art.196 Cod penal, cu dispunerea încetării procesului penal în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală.

Partea vătămată LUPAȘCO Nicolae, a susținut cererea de revizuire înaintată la 07.06.2022, în cauza penală

nr.2009021102, în privința lui ZMĂU Roman *****, condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal al Republicii Moldova.

Partea vătămată LUPAȘCO Liubovi, a susținut cererea de revizuire înaintată la 07.06.2022, de partea vătămată LUPAȘCO Nicolae.

Condamnatul ZMĂU Roman *****, a susținut poziția apărătorului său.

Urmare a examinării materialelor cauzei penale nr.2009021102 și a probelor suplimentare administrate de părți în legătură cu inițierea procedurii de revizuire, cercetate în ședința de judecată, instanța de judecată, -

A C O N S T A T A T :

Circumstanțele cauzei:

1.1. Prin Sentința Judecătorei Rîșcani mun.Chișinău nr.1-85/2011 din 20.12.2012, *GRIGORI Ana Vasile* a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.190 alin.(5) Cod penal la 8 (opt) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 (trei) ani. Termenul pedepsei în privința lui GRIGORI Ana Vasile urmând a fi calculat din momentul reținerii, inculpata fiind anunțată în căutare (cauza penală nr.2009021102, f.d.168-181, vol.III).

1.2. Prin încheierea Judecătorei Rîșcani mun.Chișinău nr.1-85/2011 din 24.12.2012, a fost înlăturată omisiunea din dispozitivul sentinței nominalizate supra, fiind indicat că GRIGORI Ana Vasile urmează să execute pedeapsa în penitenciar de tip închis (cauza penală nr.2009021102, f.d.184, vol.III).

1.3. Prin aceeași sentință, inculpatul *ZMĂU Roman ****** a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal și i s-a aplicat o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 15 (cincisprezece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 (cinci) ani. Măsura preventivă – arestul fiind menținut cu calcularea termenului pedepsei în privința lui ZMĂU Roman ***** din momentul reținerii. A fost inclus în termenul pedepsei durata detențiunii sub arest din 17.09.2009 până la 23.10.2009, inclusiv, inculpatul aflându-se în căutare.

S-a dispus încasarea în mod solidar de la ZMĂU Roman ***** și GRIGORI Ana Vasile a prejudiciului material în beneficiul lui LUPAȘCO Nicolae și LUPAȘCO Liubovi în sumă de 43 400,00 (patruzeci și trei mii patru sute) Euro, sau echivalentul în monedă națională la momentul executării.

1.4. În cadrul ședinței de judecată desfășurate în cadrul Judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău, inculpații GRIGORI Ana Vasile și ZMĂU Roman ***** nu au recunoscut vina.

Pentru a stabilirea vinovăției inculpaților GRIGORI Ana Vasile și ZMĂU Roman ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, în ședința de judecată desfășurată în cadrul Judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău, au fost cercetate următoarele probe:

- *Declarațiile părții vătămate LUPAȘCO Nicolae*, care a declarat că până la cele întâmplate nu i-a cunoscut pe inculpați. I-a cunoscut prin telefon, pe care l-a găsit prin anunțul din "Makler", unde era indicat că se vinde un apartament din *****. A sunat în aprilie 2008, pe la orele 19:00, pe telefonul lui ZMĂU Roman și s-au înțeles să se întâlnească. S-au întâlnit și au plecat la apartamentul în cauză cu soția și cu ZMĂU. Când au intrat în apartament, a văzut-o pe GRIGORI Ana, cu mama ei și cu copilul ei, și în prezența tuturor, au văzut apartamentul, care le-a convenit și s-au înțeles cu prețul. Au ieșit la un numitor comun cu suma de 57 mii euro. Au lăsat arvună lui GRIGORI Ana, 7 mii lei, apoi le-a spus că timp de 3 luni de zile le va da ceilalți bani. Ei au

dat acordul. A doua zi, a aflat că apartamentul este gajat la banca "Agroindbank", filiala "Eminescu". Apoi a venit din nou la apartament ca să facă cunoștință cu actele referitoare la gaj, apoi a plecat la bancă cu ZMĂU și GRIGORI Ana. Când au ajuns, inculpații au cerut creditul ipotecar. Era Diana TATARU și Dragoș CIORESCU, care le-a prezentat actele date. Au ieșit la un numitor comun, ca să preia creditul. Era prezent ZMĂU, GRIGORI și reprezentantul băncii. Apoi i-au spus că trebuie să fie adresată o scrisoare la filiala centrală ca să vadă dacă se permite sau nu, iar răspunsul va fie peste 10 zile. Apoi CIORESCU i-a contactat și a spus că a ajuns scrisoarea și se permite preluarea creditului. A fost cu ZMĂU la bancă, a citit scrisoarea dată. Au plecat la notar cu ZMĂU și GRIGORI, ca să efectueze notarial tranzacția respectivă. La notar, GRIGORI, a spus că până nu primește toată suma de 26 mii euro, nu va face actele necesare. S-au înțeles că el achită de la 31 mai, și trebuia să achite timp de 3 luni diferența de bani. Creditul l-a achitat regulat, de la bancă a primit graficul de achitare, în baza căruia a achitat creditul. Creditul îl achita personal pentru GRIGORI Ana. Apoi, CIORESCU a promis că va semna acordul de preluare a creditului la GRIGORI Ana. A căutat-o pe GRIGORI Ana, iar ZMĂU a spus că ea era plecată la Moscova. Conform recipisei, ne cătând la faptul că nu o găsisse pe GRIGORI, totuși achita creditul la bancă regulat. ZMĂU îl suna și l-a rugat să-i dea bani, ca să-i transmită lui GRIGORI, pentru o careva afacere. I-a dat bani, în baza recipisei. După aceasta, termenul a expirat, ZMĂU a spus ca să-i dea toți banii lui GRIGORI Ana. Apoi, iar a căutat-o pe GRIGORI, iar ZMĂU i-a zis să-i mai dea bani pentru GRIGORI. Până în iulie 2008, a dat toți banii, aproximativ 26 mii euro. El continua să achite tot creditul. L-a sunat de la bancă TATARU Diana și i-a zis că este o propunere de vânzare a apartamentului la altă persoană și a spus că nu cunoaște această informație. Când a văzut că nu poate da de GRIGORI, a apelat la organe, și a aflat apoi de la poliție de la Ungheni că GRIGORI Ana este în țară. Apoi, l-a sunat ZMĂU și GRIGORI și l-au întrebat de ce o caută pe GRIGORI prin intermediul poliției. Nu au reușit să se întâlnească. În mai 2009, GRIGORI l-a sunat referitor la o restanță, și i-a spus să-i elibereze bani lui GRIGORI Ana. La rugămintea lui GRIGORI Ana, i-a dat apoi 700 euro lui ZMĂU. De atunci până la 30 mai, s-a dus la bancă, aflase că GRIGORI nu s-a mai prezentat pe la bancă. A întrebat de Diana TATARU și de directorul băncii ce poate să facă. Ei i-au spus că dacă el nu achită 2 luni de zile creditul, va avea dreptul să preia el apartamentul. A întrebat ce restanță va fi, la care i-au spus că vor fi 7000 lei. A sunat-o pe GRIGORI Ana mereu, din luna mai. Apoi în septembrie 2009, l-a sunat de la bancă, TATARU Diana și i-a zis că apartamentul dat s-a vândut. Aflase că GRIGORI s-a prezentat, și a aflat că este pus sechestrul de la "Easy Credit Banc" pe apartamentul dat. Prejudiciul total este de 42 mii euro. A făcut și reparație în apartament și a investit peste 3 mii euro. N-a întrebat cine este proprietarul apartamentului. A aflat la bancă că proprietarul este GRIGORI Ana. Creditul era plătit de GRIGORI Ana. Suma de credit a lui GRIGORI Ana era de 557 mii lei. Tranzacția de cumpărare trebuia să aibă loc după plata creditului. A întrebat cine este ZMĂU Roman pentru GRIGORI Ana. Are cheile de la apartament și avea acces în el. În acea perioadă domiciliu în apartament ZMĂU și cu persoanele care făceau reparația în apartament. Avea încredere în ZMĂU și nu a verificat numărul de pe care erau trimise sms-urile lui GRIGORI Ana. Bani permanent erau la el, pentru că putea în orice moment să fie sunat. În 2009, primăvara, a fost sunat de colaboratorii băncii care l-au anunțat despre vânzarea acestui apartament. L-a sunat Diana TATARU de la bancă și l-a anunțat despre vânzarea apartamentului. După perfectarea actelor l-au sunat de la bancă de două ori și l-au anunțat despre vânzare. ZMĂU nu se eschiva de la întâlnirea cu el. Permanent îi răspundea la telefon. A transmis toată suma inculpaților, după ce s-a stabilit că el poate prelua creditul. Avea încredere în bancă și în inculpați. În fiecare lună achita banii. Inculpații nu l-au refuzat că el să vină să semneze actele, chiar dacă era vândut apartamentul. Inculpații au motivat că au vândut apartamentul, deoarece el nu dorea să achite creditul la "Easy Credit", care era pe GRIGORI Ana. În recipisă era indicat că acești bani sunt pentru achitarea apartamentului. Cât a fost

plecată peste hotare, GRIGORE Ana nu l-a sunat niciodată să clarifice situația cu apartamentul, ne cătând la faptul că avea numărul său de telefon. Actele pe apartament i s-au prezentat în aceeași zi. Inițiativa a fost a inculpaților și a sa de a semna recipisă. Sunt acte care pot confirma faptul reparației făcute de el în apartament. La moment i-a fost restituită suma de 8500 euro și suma prejudiciului material la moment este de 43 400 euro, iar de prejudiciul mora s-a refuzat.

- *Declarațiile părții vătămate LUPAȘCO Liuba*, care a declarat că este de acord în totalitate cu declarațiile date de către soțul său și poate adăuga următoarele. Pentru că permanent era la curent cu acțiunile soțului, ei erau încrezuți că tranzacția va fi efectuată. GRIGORI i-a zis că TATARU Diana i-a dat cursul de la bancă, pentru a stabili suma în lei. Acei 7000 lei erau banii pentru apartament, suma restantă care trebuia să fie plătită. I-a zis lui ZMĂU să pună semnătura pe recipisă pentru banii dați de soțul său. Reparație au făcut în apartament și cheile de la apartament sunt la ei. Banii dați lui ZMĂU sunt pentru apartamentul pe care vroiau să-l cumpere. În seara când au fost să vadă apartamentul, ZMĂU era în stare emoționantă și a zis că toți care vin să vadă apartamentul să-l cumpere se tem de creditul de la bancă. Pe ZMĂU l-a văzut mai des, iar pe GRIGORI nu a mai văzut-o. A văzut când au fost transmiși banii de către soțul său lui ZMĂU. Soțul s-a înțeles cu inculpații să facă reparație în apartament, nu știe a cui a fost inițiativa de a face reparație. ZMĂU a promis că va întoarce banii pentru reparație. Dacă nu era acordul băncii, poate aveau dubii, însă în cazul dat nu aveau dubii.

- *Declarațiile martorului CHIRTOACĂ Olga*, care a declarat că cu partea vătămată este cumnată și poate comunica că, în aprilie 2008 s-a întâlnit cu LUPAȘCO Nicolae și a rugat-o să-i împrumute o sumă de bani de 6000 lei, ca să-i dea o sumă de bani lui ZMĂU. În aceeași zi ea cu soțul său și cu LUPAȘCO Nicolae s-au dus la un apartament din *****, iar la acest apartament i-a întâlnit ZMĂU. Acolo au discutat anumite lucruri cu privire la apartament și tot atunci LUPAȘCO i-a transmis lui ZMĂU 7 mii lei. Nu cunoaște circumstanțele ulterioare. Nu este la curent cu condițiile de cumpărare a apartamentului, dar a aflat de la LUPAȘCO că el are probleme cu apartamentul.

- *Declarațiile martorului CHIRTOACĂ Anatolie*, care a declarat că cu partea vătămată este cumnat și poate comunica că, în aprilie 2008 LUPAȘCO Nicolae a venit la el și l-a rugat să-i împrumute o sumă de bani. El i-a împrumutat 7000 lei și l-a preîntâmpinat să nu fie dus în eroare. Apoi au plecat să vadă apartamentul din *****, când au intrat, acolo era ZMĂU Roman. Aici LUPAȘCO i-a dat lui ZMĂU niște bani, nu știe ce sumă, dar știe că suma era pentru apartament. Peste o perioadă de timp a aflat că LUPAȘCO Nicolae are probleme cu apartamentul dat și că a fost înșelat.

- *Declarațiile martorului TULBURE Tatiana*, care a declarat că pe inculpați nu-i cunoștea până la cele întâmplate. În anul 2009 a căutat să procure un apartament și în septembrie 2009 prin "Makler" a găsit un anunț și a telefonat-o pe ZGARDAN Victoria, care i-a spus că are 4 apartamente. Împreună cu ea au fost la un apartament din *****, unde era ZMĂU, care le-a arătat apartamentul. Au stabilit suma pentru apartament de 51 750 euro și atunci ZGARDAN Victoria i-a spus că, dacă poate să achita valoarea gajului la bancă. Ea, ZGARDAN Victoria și GRIGORI Ana au mers la notar și au făcut un contract de împrumut, în care se specifica că ea împrumută lui GRIGORI Ana suma de 38 mii euro. Pe 09.09.2009, ea cu ZGARDAN Victoria au plecat la banca centrală "Moldova-Agroindbank", unde a scos de pe contul său suma de 38 000 euro și i-a dat banii lui GRIGORI Ana, întocmind o recipisă. Apoi s-a înțeles cu ZGARDAN și GRIGORI să se întâlnească peste câteva zile. Peste câteva zile a contactat-o ZGARDAN Victoria ca să încheie contractul de vânzare-cumpărare. Astfel, s-au întâlnit cu GRIGORI și ZGARDAN la biroul notarial din ograda OCT, au întocmit contractul și a achitat diferența de sumă, apoi a plecat acasă. Pe 18.09.2009 s-a prezentat la OCT ca să înregistreze apartamentul pe numele său și acolo a aflat că cu apartamentul sunt probleme. Ei i s-a spus că

GRIGORI Ana este proprietarul apartamentului, însă nu a fost informată despre faptul că cineva achită gajul la bancă pentru GRIGORI Ana și că GRIGORI Ana urmează să vândă apartamentul altei persoane și că pe apartament este pus sechestrul.

- *Declarațiile martorului ZGARDAN Victoria*, care a declarat că până la cele întâmplare nu i-a cunoscut pe inculpați. La data de 31.08.2009 a încheiat un contract privind prestarea serviciilor pentru vânzarea apartamentului *****. Cu două zile înainte, inculpata a telefonat-o și ea a informat-o că trebuie să încheie un contract. Ea a venit la apartamentul din ***** ca să-l vadă și acolo era și inculpatul ZMĂU Roman. A verificat mai întâi actele, iar inculpata GRIGORI nu i-a spus că apartamentul este gajat la o bancă, iar ea a spus că nu este o problemă, trebuie doar de găsit o persoană care să achite gajul, apoi vor merge la notar. Ei i-au răspuns că nu pot concretiza care sumă trebuie achitată pentru bancă. Astfel, ei s-au înțeles că în 2-3 săptămâni trebuie să se înțeleagă cu banca. Dacă se găsea un cumpărător, GRIGORI trebuia să ia arvuna deoarece este proprietar. După aceea a anunțat prin ziarul "Makler" că caută cumpărător. Astfel, TULBURE Tatiana a fost prima persoană care s-a interesat de apartament. TULBURE, după ce a văzut apartamentul, i-a dat lui GRIGORI arvună în mărime de 1000 euro. În altă zi, ea, GRIGORI și ZMĂU s-au dus la "Moldova-Agroindbank" din str. Cosmonauților și TULBURE a extras de pe contul său suma de 37 000 euro, după care i-a transmis lui GRIGORI. Au schimbat banii în lei și după aceea s-au prezentat la notarul COBÎNEANU din str. Armenească și au întocmit un contract de arvună în sumă de 38 000 euro, încheiat între GRIGORI și TULBURE. Contractul de arvună era cu privire la obligația lui GRIGORI de a vinde lui TULBURE apartamentul. După aceea au plecat cu ZMĂU și GRIGORI la "Moldova-Agroindbank" din str. Tighina, ca să achite gajul pe acest apartament și au intrat pe la director și li s-a dat acordul că, dacă achită gajul se va ridica sechestrul de pe apartament. În ziua aceea au depus suma de 38 000 euro, în lei, la bancă, dar nu li s-au eliberat toate documentele prin care banca permite anularea sechestrului. A doua zi s-au înțeles cu GRIGORI A., prin telefon că ea pleacă singură la bancă ca să anuleze sechestrul și tot atunci a informat-o că, la OCT, pentru a obține extrasul din Registru, se va duce ZMĂU R., iar ea i-a spus că nu-l va putea obține deoarece nu este proprietar, dar poate să facă o procură. Astfel, în aceeași zi au mers la notar și au întocmit o procură generală pentru perfectarea documentelor, după care au mers la OCT și au anulat sechestrul. A doua zi au mers la notarul COBÎNEANU, ea, GRIGORI și TULBURE și notarul a solicitat informația de la registratorul care a anulat sechestrul, după care a fost încheiat contractul între GRIGORI și TULBURE. Apoi GRIGORI a sunat-o și i-a spus că apartamentul este înscris pe numele ei și că este sechestrat, iar peste trei săptămâni a sunat-o TULBURE și a confirmat acest fapt. Suma reală pentru apartament achitată de către TULBURE lui GRIGORI a fost de 52 000 euro. GRIGORI Ana nu i-a spus că mai este un cumpărător la apartament care achită gajul la bancă.

- *Declarațiile martorului TATARU Diana*, care, în ședința de judecată desfășurată în cadrul procedurii în instanța de fond, a declarat că pe inculpații și pe partea vătămată LUPAȘCO Nicolae îi cunoaște. Inculpații ZMĂU Roman și GRIGORI Ana au fost debitori la "Moldova-Agroindbank", GRIGORI Ana a luat două credite pentru reparația apartamentului din sec. Rîșcani. Creditul a fost acordat cu gaj și a fost ipotecat apartamentul. ZMĂU Roman a beneficiat de un credit de până la 30 000 lei în anii 2006, 2007. Până în anul 2008, creditul a fost achitat fără probleme, dar începând cu anul 2008 au fost înregistrate careva restanțe pentru achitarea creditelor. În primăvara anului 2008, GRIGORI s-a apropiat la filială, deoarece dorea să vândă apartamentul, iar LUPAȘCO dorea să cumpere apartamentul, însă nu avea suma necesară. GRIGORI a indicat față de LUPAȘCO că el este cumpărătorul și a arătat anunțul din "Makler" despre vânzarea apartamentului. La data de 16.04. a plecat în concediu de maternitate și nu cunoaște care erau relațiile dintre ei. La întoarcerea din concediu, LUPAȘCO i-a spus că el va achita toate datoriile la bancă. Apoi a aflat că

LUPAȘCO nu a devenit proprietarul apartamentului. A discutat cu LUPAȘCO și a aflat că vânzarea este posibilă, însă la OCT s-a depistat că este aplicat sechestrul, deoarece GRIGORI Ana avea o datorie, sechestrul a fost aplicat la cererea "Easy Credit". A apelat la juriștii băncii și au depus o acțiune de anulare a sechestrului, iar până la urmă a venit GRIGORI și a achitat suma totală a creditului. A văzut că pe apartament este aplicat sechestrul când trebuia de făcut contractul de vânzare-cumpărare, iar apoi când a verificat documentele sechestrul nu mai era. După luna ianuarie 2009, pe LUPAȘCO îl vedea în fiecare lună. Creditul a fost achitat parțial și suma rămasă este de 16 000 lei. LUPAȘCO i-a spus că pe lângă creditul de la bancă i-a mai dat lui ZMĂU o sumă de bani care era mai mare decât creditul. La momentul încheierii contractului de gaj proprietar al apartamentului era GRIGORI Ana, iar creanța nu a fost preluată juridic.

- *Declarațiile martorului CEORESCU Dragoș, care a declarat că până la cele întâmplate nu-i cunoștea pe inculpați. Lucra economist la "Moldova-Agroindbank", filiala Mihai Eminescu din str. Tighina și se ocupa de formarea documentelor de creditare. Pe inculpați și pe LUPAȘCO îi cunoaște, deoarece GRIGORI a luat un credit de la bancă și a pus în gaj apartamentul din *****. Creditul constituia suma de aproximativ 30 000 lei în anul 2007-2008, destinația creditului era pentru reparație. Pe ZMĂU îl cunoștea ca soț a lui GRIGORI. GRIGORI a început a achita creditul mai greu și ZMĂU s-a apropiat și a spus că este o persoană care vrea să cumpere apartamentul. S-a apropiat de directorul adjunct și astfel LUPAȘCO avea dreptul să achite creditul lui GRIGORI ca să cumpere apartamentul. LUPAȘCO a început achitățile din 2008, luna mai și a achitat aproximativ 4 luni creditul și în acte se indica că depunător este LUPAȘCO, iar beneficiar este GRIGORI Ana. Orice persoană putea să vină și să achite creditul, pentru că pe bancă nu o interesa cine este depunătorul banilor. În luna august 2008 s-a eliberat din funcție și nu cunoaște dacă LUPAȘCO a achitat tot creditul. LUPAȘCO l-a sunat și l-a întrebat cum să-l găsească pe ZMĂU Roman, pentru că între ei doi au apărut neînțelegeri. LUPAȘCO i-a spus că el procură apartamentul de la GRIGORI Ana și din acest motiv dorește să achite creditul lui GRIGORI, dar nu cunoaște dacă LUPAȘCO avea bani pentru a achita apartamentul. După ce GRIGORI a luat creditul de la bancă și ZMĂU Roman a luat credit de la bancă în sumă de 30 000 lei, pe care îl achita cu greu, dar nu cunoaște dacă creditul era achitat de către LUPAȘCO. ZMĂU Roman a împrumutat și de la el suma de 5000 lei, pentru că decedase tatăl lui GRIGORI, însă acești bani i-au fost întorși de LUPAȘCO. După preluarea creditului de LUPAȘCO, GRIGORI putea să vină să achite și ea creditul.*

Subsecvent, prima instanță a stabilit că ZMĂU Roman ***** și GRIGORI Ana, au săvârșit infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(5) Cod penal, în următoarele circumstanțe: Necâtând la faptul că inculpații ZMĂU Roman și GRIGORI Ana nu au recunoscut vina, vinovăția lor în cadrul ședinței de judecată a fost dovedită în totalitate prin declarațiile părților vătămate, a martorilor și prin următoarele materiale din dosar: - plîngerea înaintată de LUPAȘCO Nicolae la data de 14.09.2009 cu privire la atragerea la răspundere a lui ZMĂU Roman, care i-a sustras bani în sumă de 42 000 euro (f.d. 7, vol.I); - recipisa întocmită între ZMĂU Roman și partea vătămată LUPAȘCO, referitor la transmiterea sumelor de bani în tranșe lui ZMĂU Roman, în contul procurării apartamentului situat în mun.Chișinău, ***** (f.d. 11-17, vol.I); - recipisa întocmită între ZMĂU Roman și partea vătămată LUPAȘCO, referitor la transmiterea sumelor de bani în tranșe lui ZMĂU Roman, în contul procurării apartamentului sus indicat, care a fost ridicat în cadrul percheziției (f.d. 141-154, vol.I); - ordinele de încasare a numerarului eliberate de către BC "Moldova Agroindbank", privind încasarea de la partea vătămată LUPAȘCO Nicolae, în contul achitării creditului primit de ZMĂU Roman și GRIGORI Ana (f.d. 18-23, vol.I); - Copia contractului de vânzare-cumpărare a imobilului ***** , din 12.10.2005, prin care se confirmă că GRIGORI Ana este proprietara acestuia (f.d. 133, vol.I); - Copia contractului de vânzare-cumpărare a imobilului ***** , din 09.09.2009, încheiat între TULBURE Tatiana și copia contractului de arvună (f.d. 116-118; 132; 134-136, vol.I); - Copia extrasului din Registrul bunurilor imobile și copia

certificatului, referitor la valoarea bunului imobil- estimat de OCT Chișinău la suma de 398.234 lei (f.d. 137-138, vol.I); - Copia recipisei, unde GRIGORI Ana confirmă că a vândut *****, lui TULBURE Tatiana, respectiv primind suma de 51.750 euro (f.d. 119, vol.I); - Copia contractului privind vânzarea *****, din 31.08.2009, încheiat între învinuita GRIGORI Ana și SRL „Artimobil Grup”, în persoana lui V. ZGARDAN ca intermediar și procura eliberată ultimei de vindere a imobilului (f.d. 129-130, vol.I); - Informația din registrul bunurilor imobile OCT Chișinău, prin care se confirmă vinderea și înregistrarea *****, după TULBURE Tatiana (f.d. 154-157, vol.I - Procesul verbal de ridicare de la OCT Chișinău a dosarului cadastral a bunului imobil cu nr. *****și procesul verbal de examinare a dosarului cadastral a bunului imobil cu nr. *****, apartamentul ***** (f.d. 165-213, vol.I); - Procesul verbal de ridicare de la BC ”MAIB” SA, filiala Mihai Eminescu, a dosarului de credit nr. *****, dosarul de credit nr. ***** și ordinele de încasare a numerarului (f.d. 4-77, vol.II); - Procesul verbal de examinare a dosarului de credit nr. *****, prin care s-a constatat că, la filiala Mihai Eminescu mun. Chișinău BC "Moldova Agroindbank” SA este acordat credit pe numele lui GRIGORI Ana (f.d. 78 -79, vol.II); - Procesul verbal de examinare a dosarului de credit nr. ***** și ordinele de încasare a numerarului (f.d. 80-81, vol.II); - Procesul verbal de percheziție la domiciliul lui GRIGORI Ana, în apartamentul *****, procesul verbal de examinare a documentelor ridicate în cadrul percheziției și ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictate la cauza penală, prin care au recunoscute drept corp delict și anexate la cauza documentele depistate în cadrul percheziției la domiciliul bănuitei GRIGORI Ana Vasile, în apartamentul ***** (f.d. 89-138, vol.II); - Cererea scrisă de GRIGORI Ana, ridicată în cadrul percheziției, prin care se confirmă faptul, că ultima într-adevăr a avut înțelegere cu partea vătămată LUPAȘCO Nicolae de a-i vinde apartamentul sus numit, însă mai întâi de a deveni proprietar urma de a-i achita creditul bancar (f.d. 139-140, vol.II); - Răspunsul și informația de la ziarul ”Makler”, prin care se confirmă că la 20.03.2009 GRIGORI Ana a depus anunț, privind vinderea apartamentului ***** - la prețul de 58 000 euro (f.d. 1-2, vol.III). Astfel, instanța a considerat că vina inculpaților ZMĂU Roman și GRIGORI Ana a fost dovedită pe deplin și ținând cont de faptul că, în cadrul cercetării judecătorești și-au găsit confirmare prezența în acțiunile inculpaților a semnelor infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, și anume escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere săvârșită în proporții deosebit de mari. Astfel, instanța a reținut că pe parcursul examinării cauzei de către acuzatorul de stat au fost prezentate probe concludente și pertinente care demonstrează existența intenției de însușire a sumelor de bani de către inculpații ZMĂU Roman și GRIGORI Ana de la părțile vătămăte. Pentru existența infracțiunii de escrocherie, fapta săvârșită trebuie să întrunească cumulativ condițiile cerute de lege pentru calificarea ei drept escrocherie, adică să întrunească toate elementele constitutive ale infracțiunii și anume, totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă, componența infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii. Sub aspect obiectiv, escrocheria ca și oricare infracțiune de rezultat trebuie să întrunească trei elemente principale: acțiunea de dobândire însoțită de înșelăciune și abuz de încredere; paguba provocată părții vătămăte prin însușire (urmarea imediată) și legătura de cauzalitate între însușire și pagubă. Sub aspect subiectiv, escrocheria este o infracțiune care se săvârșește cu intenție directă, adică făptuitorul chiar în momentul însușirii bunurilor prevede și urmărește rezultatul social periculos al acțiunilor sale. Astfel, ținând cont de cele expuse și având în vedere că pe parcursul cercetării judecătorești a fost constatată cu certitudine intenția inculpaților de a însuși bunurile părților vătămăte prin înșelăciune și abuz de încredere, masa patrimonială a părților vătămăte în cazul dat a fost diminuată în proporția în care a sporit masa patrimonială a inculpaților ZMĂU Roman și GRIGORI Ana, instanța a concluzionat că acțiunilor inculpaților ZMĂU Roman și GRIGORI Ana urmează a li se da o încadrare juridică în conformitate cu art.190 alin.(5) Cod penal.

1.5. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău nr.1a-567/2013 din 24.09.2013 a fost respins ca nefondat apelul avocatului Iurie GRAJDAN declarat împotriva sentinței primei instanțe, fiind menținută sentința atacată. Termenul ispășirii pedepsei lui ZMĂU Roman ***** și GRIGORI Ana Vasile a fost calculat din momentul reținerii acestora. Din pedeapsa lui ZMĂU Roman ***** a fost dedusă durata aflării acestuia sub arest preventiv din 17.09.2009 până la 23.10.2009 (cauza penală nr.2009021102, f.d.235-249, vol.III).

1.6. Prin Decizia Curții Supreme de Justiție nr.1ra-155/2015 din 11.02.2015, a fost decisă inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul FORTUNA Dumitru în numele inculpatei GRIGORI Ana Vasile împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013, în cauza penală în privința lui GRIGORI Ana Vasile, ca fiind vădit neîntemeiat, decizia fiind irevocabilă (cauza penală nr.2009021102, f.d.314-328, vol.III).

1.7. La 07.06.2022, partea vătămată LUPAȘCO Nicolae s-a adresat la Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Rîșcani, cu cerere de revizuire în temeiul art.458 Cod de procedură penală, în cauza penală nr.2009021102, în privința lui ZMĂU Roman ***** , condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal al Republicii Moldova.

La 10 octombrie 2022, în Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), a parvenit cererea părții vătămate LUPAȘCO Nicolae și Concluziile procurorului în Procuratura mun.Chișinău, oficiul Rîșcani, Igor BULIGA, privind revizuirea procesului penal în baza art.458 CPP în privința lui ZMĂU Roman *****.

Prin intermediul PIGD cererea menționată a fost repartizată pentru examinare judecătorului Vitalie BUDECI, fiindu-i atribuit numărul de referință 1rh-13/2022.

În motivarea cererii de revizuire, partea vătămată LUPAȘCO Nicolae a indicat că prin Sentința Judecătorei Rîșcani mun.Chișinău din 20.12.2012, inculpații GRIGORI Ana Vasile și ZMĂU Roman ***** au fost declarați vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

În special, inculpatul ZMĂU Roman ***** a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal și i s-a aplicat o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 15 (cincisprezece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 (cinci) ani. Măsura preventivă – arestul fiind menținut cu calcularea termenului pedepsei în privința lui ZMĂU Roman ***** din momentul reținerii. A fost inclus în termenul pedepsei durata detențiunii sub arest din 17.09.2009 până la 23.10.2009, inclusiv, inculpatul aflându-se în căutare. S-a dispus încasarea în mod solidar de la ZMĂU Roman ***** și GRIGORI Ana Vasile a prejudiciului material în beneficiul lui LUPAȘCO Nicolae și LUPAȘCO Liubovi în sumă de 43 400,00 (patruzeci și trei mii patru sute) euro, sau echivalentul în monedă națională la momentul executării.

A susținut că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24.09.2013 a fost respins ca nefondat apelul avocatului Iulian GRAJDAN declarat împotriva sentinței primei instanțe, fiind menținută sentința atacată. Termenul ispășirii pedepsei lui ZMĂU Roman ***** și GRIGORI Ana Vasile a fost calculat din momentul reținerii acestora. Din pedeapsa lui ZMĂU Roman ***** a fost dedusă durata aflării acestuia sub arest preventiv din 17.09.2009 până la 23.10.2009.

A relevat că, pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că ZMĂU Roman ***** , având scopul și intenția de a dobândi ilicit bunurile altei persoane, prin înțelegere prealabilă cu GRIGORI Ana Vasile, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul vinderii imobilului – apartamentului ***** , care aparținea în proprietatea ultimei, cu care concubinează mai mult de un an de zile, a înșușit bunurile lui LUPAȘCO Nicolae în sumă de 43 400 (patruzeci și trei mii patru sute) euro, iar pe de altă

parte ZMĂU Roman ***** nu a recunoscut niciodată vina în cele incriminate și a comunicat instanței de judecată că de fapt și de drept nu a fost implicat în tranzacția dintre GRIGORI Ana Vasile și LUPAȘCO Nicolae. La fel, a încercat de nenumărate ori să o convingă pe GRIGORI Ana Vasile să restituie banii lui LUPAȘCO Nicolae pentru a evita ulterioare conflicte, însă nefiind proprietarul apartamentului, neavând pârgăhii juridice, nu a reușit acest aspect, într-un final fiind condamnat pe nedrept.

A menționat că, recent GRIGORI Ana Vasile s-a văzut cu LUPAȘCO Nicolae și după ispășirea pedepsei în penitenciar, GRIGORI Ana Vasile i-a comunicat că de fapt toate deciziile referitor la înstrăinarea imobilului - apartamentului *****, înțelegerile dintre ei au fost făcute unipersonal de ea - GRIGORI Ana Vasile, iar ZMĂU Roman ***** nu a avut o careva tangență sau influență, ba chiar mai mult mereu fiind de partea lui LUPAȘCO Nicolae, în sensul corectitudinii procesului de vânzare-cumpărare demarat.

A susținut că, în cadrul urmăririi penale, judecării cauzei penale, acest aspect a fost tăinuit de GRIGORI Ana Vasile, realitatea juridico-penală fiind inversată, încât ZMĂU Roman ***** a fost condamnat și el pentru fapte care de fapt nu au fost comise, iar astăzi GRIGORI Ana Vasile este gata să relateze adevărul privind lipsa complicității lui ZMĂU Roman ***** la infracțiunea comisă împotriva patrimoniului lui LUPAȘCO Nicolae.

În consecință, partea vătămată LUPAȘCO Nicolae a solicitat admiterea cererii de revizuire a procesului penal, în cauza penală de învinuire a lui ZMĂU Roman ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal al Republicii Moldova, constatarea faptului că în procesul judecării cauzei privind infracțiunea de escrocherie au fost admise încălcări care au afectat grav drepturile lui ZMĂU Roman *****, cu rejudecarea cauzei și emiterea unei sentințe de achitare în privința lui ZMĂU Roman *****.

Temeiurile de revizuire a procesului penal în privința condamnatului ZMĂU Roman ***:**

2.1. Reiterând cele nominalizate supra, instanța reține că, la 07.06.2022, în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Rîșcani a parvenit cererea de revizuire înaintată de partea vătămată LUPAȘCO Nicolae, în cauza penală nr.2009021102, în privința lui ZMĂU Roman *****, condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal al Republicii Moldova, conform regulilor stabilite pentru prima instanță.

2.2. Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Rîșcani, Igor BULIGA din 22.06.2022, a fost dispusă deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal pe cauza penală nr.2009021102 de condamnare a lui ZMĂU Roman ***** și lui GRIGORI Ana Vasile, în baza art.190 alin.(5) Cod penal, în vederea cercetării noilor circumstanțe.

2.3. Prin urmare, la data de 27.07.2022 și 29.07.2022, în calitate de martori au fost audiați LUPAȘCO Nicolae și LUPAȘCO Liubovi.

2.4. Prin ordonanța ofițerului superior de urmărire penală al IP Rîșcani al DP mun.Chișinău, Mircea BĂDĂRĂU din 21.09.2022, s-a dispus pomirea urmăririi penale conform semnelor constitutive la componenței de infracțiune prevăzute de art.312 alin.(2) lit.a) Cod penal, fiind atribuit cauzei penale numărul statistic de ordine 2022020984.

2.5. Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Rîșcani, Igor BULIGA din 30.09.2022, LUPAȘCO Nicolae ***** a fost pus sub învinuire privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(2) lit.a) Cod penal.

2.6. Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Rîșcani, Igor BULIGA din 03.10.2022, a fost dispusă încetarea integrală a urmăririi penale pe cauza nr.2022020984 în privința învinutului LUPAȘCO Nicolae *****, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, în conformitate cu prevederile art.275 pct.4) Cod de procedură penală, procesul penal fiind clasat.

2.7. Prin încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 23.01.2023, prin prisma art.art. 458 alin. (3) pct. 2) și 462 alin. (3) Codul de procedură penală, a fost admisă spre examinare cererea de revizuire depusă de partea vătămată LUPAȘCO Nicolae, în cauza penală nr.2009021102, în privința lui ZMĂU Roman *****, condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal al Republicii Moldova, fiind dispusă rejudecarea cauzei penale nr.2009021102, în privința lui ZMĂU Roman *****, condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal al Republicii Moldova.

2.8. La data de 09 iunie 2023, BULIGA Igor, procuror în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Rîșcani a înregistrat în cancelaria Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) demers de reluare a cercetării judecătorești. În motivarea acestuia a indicat că la materialele procedurii de revizuire a procesului penal au fost anexate acte (Ordonanța din 03.10.2022 de încetare a urmăririi penale în privința lui LUPAȘCO Nicolae pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.312 alin. (2) lit.a) Cod penal) care confirmă condamnarea lui LUPAȘCO Nicolae - parte vătămată pe cauza penală de condamnare a lui ZMĂU Roman *****, pentru darea declarațiilor mincinoase în cadrul dosarului de condamnare a lui ZMĂU Roman.

Procurorul a susținut că, la 08.06.2023, Ordonanța procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Rîșcani, BULIGA Igor din 03.10.2022 de încetare a urmăririi penale în privința lui LUPAȘCO Nicolae pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(2) lit.a) Cod penal, a fost anulată ca fiind ilegală.

Prin urmare, procurorul a solicitat reluarea cercetării judecătorești în legătură cu apariția unor circumstanțe noi, de care nu are cunoștință instanța de judecată și care confirmă fapte contrare celor care au fost administrate și de care are cunoștință instanța de judecată și pot fi puse la baza sentinței.

2.9. Prin încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr.1rh-13/2022 din 13.06.2023, a fost dispusă reluarea cercetării judecătorești în cadrul cauzei de revizuire a procesului penal nr.1-22147731-12-1rh-10102022 (1rh-13/2022), pe marginea cauzei penale de condamnare a lui ZMĂU Roman *****, în baza art.190 alin.(5) Cod penal al Republicii Moldova.

2.10. La 19.07.2023 în baza ordonanței Procurorului General interimar Ion MUNTEANU, cauza penală nominalizată a fost retrasă din gestiunea organului de urmărire penală a IP Rîșcani al DP mun. Chișinău și transmis pentru continuarea urmăririi penale organului de urmărire penală a IP Hîncești și conducerea urmăririi penale de către Procuratura raionului Hîncești.

2.11. Subsecvent, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Hîncești, SCUTELNIC Ovidiu din 30.11.2023, s-a dispus admiterea cererii învinutului LUPAȘCO Nicolae *****, formulată în cadrul cauzei penale nr.2022020984 depusă prin intermediul cancelariei Procuraturii raionului Hîncești la 29.11.2023, încetarea integrală a urmăririi penale în cauza penală nr.2022020984 privind-l pe LUPAȘCO Nicolae *****, născut la *****, întrucât a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală pentru acuzațiile formulate în baza prevederilor art. 312 alin. (2) lit. (a) Cod penal, clasarea procesului penal în cauza penală nr.2022020984, cu finalizarea tuturor acțiunilor de urmărire penală și liberarea de răspundere penală a lui LUPAȘCO Nicolae ***** și păstrarea la materialele cauzei penale a dispozitivelor de tip DVD-R pe care sunt stocate înregistrările audio-video realizate în ordinea stabilită de prevederile art. 105 alin.(2/1) Cod de procedură penală.

În motivarea soluției, procurorul în Procuratura raionului Hîncești, SCUTELNIC Ovidiu a menționat că urmărirea penală în cauza penală nr.2022020984 a fost pomită la 26.06.2022, de către organul de urmărire

penală al IP Rîșcani al DP mun. Chișinău, conform semnelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 312 alin. (2) lit. (a) Cod penal.

În cadrul urmăririi penale în baza materialelor acumulate și a circumstanțelor investigate a fost stabilit că, prin Sentința Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 20.12.2012, GRIGORI Ana, a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, iar ZMĂU Roman a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24.09.2013, sentința de condamnare a fost menținută.

În cadrul procesului penal fiind audiat în calitate de parte vătămată LUPAȘCO Nicolae în cadrul instanței de apel, fiind avertizat pentru răspunderea ce o poartă pentru declarațiile mincinoase sau cu bună știință false intenționat a ascuns de instanța de judecată faptul că ZMĂU Roman l-a preîntâmpinat despre intenția lui GRIGORI Ana de a înstrăina apartamentul *****, declarând () „Niciunul din inculpați nu mi-a adus la cunoștință despre vânzarea apartamentului”, totodată la 27.07.2022, LUPAȘCO Nicolae fiind audiat în cadrul procedurii de revizuire a procesului penal pe cauza penală nr. 2009021102, fiind avertizat pentru răspunderea ce o poartă pentru declarațiile mincinoase sau cu bună știință false acesta a reiterat contradictoriu menționând...*despre intenția lui GRIGORI Ana de a vinde apartamentul unei altei persoane, am aflat de la Roman, care m-a telefonat și m-a anunțat în aceeași zi când ea a înstrăinat apartamentul...* ”/... *Roman putea fi folosit de GRIGORI Ana...* ”/... *consider că ZMĂU Roman nu este vinovat...* ”.

În cadrul urmăririi penale acțiunile ilegale manifestate prin intenție directă comise de către LUPAȘCO Nicolae au fost încadrate potrivit indicilor calificativi ai infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (2) lit. (a) Cod penal.

Potrivit ordonanței de punere sub învinuire a lui LUPAȘCO Nicolae adoptată în privința acestuia la 30.09.2022 în prezenta cauză penală el a fost învinuit de faptul că *a comis declarația mincinoasă și anume prezentarea cu bună știință a declarației mincinoase de către martor, săvârșită în cadrul procesului penal, legate de învinuirea de săvârșire a unei infracțiuni grave, prevăzută de art. 312 alin. (2) lit. (a) Cod penal în următoarele circumstanțe:*

Prin Sentința Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 20.12.2012, GRIGORI Ana, a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, iar ZMĂU Roman a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24.09.2013, sentința de condamnare a fost menținută.

Partea vătămată LUPAȘCO Nicolae audiat în cadrul instanței de apel, fiind avertizat pentru răspunderea ce o poartă pentru declarațiile mincinoase sau cu bună știință false, intenționat a ascuns de instanța de judecată faptul că ZMĂU Roman l-a preîntâmpinat despre intenția lui GRIGORI Ana de a înstrăina apartamentul *****, conform deciziei Curții de Apel Chișinău din 24.09.2013 (f.d.11) declarând „Niciunul din inculpați nu mi-a adus la cunoștință despre vânzarea apartamentului”, totodată la 27.07.2022, LUPAȘCO Nicolae fiind audiat în cadrul procedurii de revizuire a procesului penal pe cauza penală nr. 2009021102, fiind avertizat pentru răspunderea ce o poartă pentru declarațiile mincinoase sau cu bună știință false, acesta a reiterat contradictoriu menționând ”despre intenția lui GRIGORI Ana de a vinde

apartamentul unei altei persoane, am aflat de la Roman, care m-a telefonat și m-a anunțat în aceeași zi când ea a înstrăinat apartamentul.." .. Roman putea fi folosit de Grigori Ana."/"/"consider că ZMĂU Roman nu este vinovat..".

La 26 septembrie 2022 fiind recunoscut și audiat în calitate de bănuit LUPAȘCO Nicolae a făcut declarații din care rezultă că cu ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit a făcut cunoștință, vina o recunoaște, cu referire la aceasta poate declara, privitor la declarațiile făcute în cadrul instanțelor de judecată inclusiv, instanța de apel, a indicat că nu a fost anunțat de inculpați despre faptul că intenționează să înstrăineze apartamentul, precum și faptul că ZMĂU Roman a acționat de comun cu GRIGORI Ana, pe motiv că banii au fost transmiși atât lui GRIGORI Ana, cât și lui ZMĂU Roman, însă reieșind din toate circumstanțele în cadrul audierii din 27.07.2022, a relatat despre faptul că Roman l-a anunțat despre faptul că Ana dorește să vândă apartamentul, totodată a menționat că consideră că Roman ar fi putut fi folosit de către Ana și nu este vinovat de comiterea infracțiunii.

La 30.09.2022 LUPAȘCO Nicolae a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (2) lit. (a) Cod penal, iar fiind audiat a comunicat că recunoaște integral vinovăția și a declarat următoarele: *„l-a cunoscut pe ZMĂU Roman *****, a făcut cunoștință cu el atunci când a convenit o întâlnire cu GRIGORI Ana care era cu toată familia și anume mama acesteia și doi copii de ai ei din altă căsătorie, atunci considerând că sunt copii lor comuni.*

A conștientizat faptul că a fost parte vătămată în cauza penală în care ZMĂU Roman a avut calitatea de învinuit, inculpat. Acum a relatat că circumstanțele în care a depus declarațiile la urmărirea penală și în instanța de judecată în privința inculpatei GRIGORI Ana inclusiv în privința lui ZMĂU Roman.

Astfel fiind audiat în cadrul urmăririi penale cunoștea că ZMĂU Roman are calitatea de învinuit. Reieșind din faptul că pînă la depunerea declarațiilor nici ZMĂU Roman, nici GRIGORI Ana nu mi-au restituit suma de bani pe care le a transmis-o pentru procurarea apartamentului nu deosebea atribuția fiecăruia din ei la problema legata de nerestituirea banilor și depunea declarații de învinuire înțelegând că așa și trebuie să facă și că ei sunt învinuiți, totodată nu-l interesa că ZMĂU Roman l-a informat despre faptul că a aflat că GRIGORI Ana urmează să vândă apartamentul și l-a preîntîmpinat de acest lucru înainte ca ea GRIGORI Ana împreună cu un polițist să efectueze tranzacția și intenționat ascundea aceste împrejurări de organul de urmărire penală chiar și de instanță deoarece atunci dorea pedepsirea cît mai aspră a celor doi, totodată nu atrăgeam atenția atunci cînd organul de urmărire penală îl preîntîmpina despre răspunderea penală pentru darea de declarații mincinoase, deoarece considera că nu dădea declarații mincinoase dar pur și simplu nu declara tot ce cunoștea pe acest caz, a considerat ca aceasta este un drept de al său și avea voie să se folosească de el deoarece a pătimit în urma faptelor acestora, de asemenea era sigur că preîntîmpinarea despre răspundere penală și denunțului calomnios sunt pur formale, și încă a avut impresia că toți colaboratorii de poliție trebuie să-i țină parte și nu vor iniția ceva împotriva lui deoarece era parte vătămată. La fel a considerat și în instanța de judecată cînd era audiat de către judecător considerând că trebuie să declare cît mai mult despre inculpați să convingă instanța să dea o sentință cît mai gravă.

În ceea ce ține de faptul că ZMĂU Roman l-a preîntîmpinat despre aceea că GRIGORI Ana se pregătește să vândă apartamentul altei persoane și faptul că niciodată de fapt nu i-a transmis bani lui ZMĂU Roman, dar la direct către GRIGORI Ana de asemenea nu-l interesa deoarece știa că ei sunt soț și soție ulterior aflând că erau concubini.

A menționat că prejudiciul i-a fost restituit de către GRIGORI Ana după finalizarea cazului, cine i-a transmis cet. GRIGORI Ana suma de bani nu cunoaște, dacă ZMĂU Roman i-a transmis vreo sumă de bani cet. GRIGORI Ana pentru întoarcerea datoriei de asemenea nu cunoaște.

În prezent a menționat faptul că își recunoaște vinovăția și anume faptul că a depus declarații false în cauza în care a figurat în calitate de parte vătămată la urmărirea penală și în instanța de judecată în privința lui ZMĂU Roman, dorindu-i o pedeapsă cât mai gravă lui să răspundă împreună cu GRIGORI Ana, deoarece erau soț și soție ulterior aflînd că erau concubini și anume faptul că a declarat la urmărirea penală și în instanța de judecată că banii îi primea anume el, în realitate primindu-i Ana GRIGORI, totodată a ascuns de la organul de urmărire penală și instanța de judecată că înainte de vânzarea apartamentului, ZMĂU Roman îl telefona de multe ori și îi spunea că GRIGORI Ana nu i răspunde la apeluri, totodată îl preîntâmpina despre intenția cet. GRIGORI Ana de a vinde apartamentul altei persoane avertizându-l să întreprindă careva acțiuni legale pentru a stopa procesul de vânzare a apartamentului.

Acum își recunoaște vina în comiterea acestei infracțiuni prevăzute de art. 312 alin. (2) lit. (a) Cod penal și îi pare rău de cele săvârșite”.

Totodată, de către organul de urmărire penală au fost administrate probe pertinente și concludente care demonstrează incontestabil vinovăția învinuitului LUPAȘCO Nicolae de săvârșirea infracțiunii incriminate:

La 11.10.2023 LUPAȘCO Nicolae a fost audiat suplimentar în calitate de învinuit pe marginea acuzațiilor formulate în ordinea art.312 alin.(2) lit.a) Cod penal declarând următoarele: „Este corect că am făcut declarații false în privința lui ZMĂU Roman ***** în cadrul cauzei penale privind condamnarea acestuia conform prevederilor art. 190 alin. (5) Cod penal.

De fiecare dată cînd am transmis mijloacele bănești lui GRIGORI Ana era prezent și ZMĂU Roman și din acest motiv eu am considerat că el la fel ar fi beneficiat de aceste mijloace bănești care au fost înșușite de la mine de către GRIGORI Ana. De fiecare dată banii îmi erau ceruți de către GRIGORI Ana.

Lui Grigore Ana i-am transmis o sumă de circa 25 400 Euro.

Această sumă de bani ia fost transmis lui GRIGORI Ana în mai multe transe atît ei direct în mîină cît și prin intermediu lui ZMĂU Roman. ZMĂU Roman niciodată nu s-a implicat în discuții ce privește vânzarea cumpărarea apartamentului de pe strada Florilor din mun. Chișinău amplasat la etajul 2 dintr-un bloc locativ cu 5 etaje.

De la bun început am cunoscut că acel apartament aparține lui GRIGORI Ana care mi-a prezentat și actele confirmative privind deținerea în proprietate a acestui apartament. Consider că ZMĂU Roman niciodată nu a avut nici o influență în privința lui GRIGORI Ana de a vinde acel apartament sau să intervină cumva în ce privește o eventuală tranzacție care urma să aibă loc cu implicarea acestui apartament și nemijlocit a lui GRIGORI Ana.

Inițial valoarea acestui apartament era de 57 000 Euro iar eu am negociat prețul apartamentului exclusiv cu GRIGORI Ana și mama acesteia numele căreia nu îl țin mîinte.

Cînd au început negocierile între mine personal cu GRIGORI Ana asupra prețului apartamentului dat ZMĂU Roman a plecat și nu a asistat la negocierea dintre mine și GRIGORI Ana spus că este apartamentul vostru înțelegînd că acesta se referă la GRIGORI Ana și mama sa. Vreau să adaug că la momentul cînd a fost negociat prețul apartamentului era prezentă și soția mea LUPAȘCO Liubovi Vladimir.

Din motiv că am pierdut mijloacele bănești eu în instanța de judecată nu am povestit despre aceste lucruri și anume despre rolul lui ZMĂU Roman, or, de fiecare dată cînd transmiteam banii prin intermediul lui ZMĂU Roman concubina sa GRIGORI Ana mă contacta telefonic și îmi confirma că a primit banii care îi transmiteam prin intermediul lui ZMĂU Roman.

Întrebare Avocat: După ce s-a eliberat din penitenciar GRIGORI Ana va-ți întîlnit cu aceasta și dacă ați discutat ceva cu ea?

Răspuns LUPAȘCO Nicolae: După ce GRIGORI Ana s-a eliberat din penitenciar m- am întâlnit întâmplător cu aceasta și ea mia spus că îi pare rău că ZMĂU Roman a fost pedepsit acesta nefiind vinovat deoarece ZMĂU Roman a vrut să o apere pe ea deoarece ea era gravidă în acea perioadă.

Mă consider personal vinovat pentru faptul că nu a fost clarificat pînă la urmă că ZMĂU Roman nu a fost implicat în procesul de cumpărare vînzare a apartamentului.

Pot specifica că la moment GRIGORI Ana îmi este datoare cu încă 18.000 Euro din suma totală de 43.400 Euro or restul sumei mia fost restituit pînă la moment la fel în mai multe tranșe.

Nu cunosc unde se află acuma la moment GRIGORI Ana însă doar știu că este plecată peste hotare însă unde exact nu cunosc.

GRIGORI Ana mi-a comunicat că va face tot posibilul pe viitor să îmi achite restanța sumei de 18.000 Euro.

Diferența sumei care mi-a fost restituită din suma de 43.400 Euro mia fost transmisă de către GRIGORE Ana nu și de ZMĂU Roman or ultimul nu are nici o atribuție la acest caz.

Pot explica că nu am comunicat anterior fiind audiat în calitate de parte vătămată despre aceste lucruri deoarece nu mia fost pusă întrebarea corespunzător cu privire la rolul exact a lui ZMĂU Roman or eu nici nu cunoșteam exact rolul lui iar după explicațiile lui GRIGORI Ana am înțeles că ZMĂU Roman nu este implicat.

Îmi pare rău de cele întâmplate ori consider că organele de urmărire penală nu au clarificat corespunzător circumstanțele cauzei și nu mau întrebat exact aceste lucruri fiind și eu dus în eroare cît si eu am dus în eroare la rîndul meu organele de drept cu privire la rolul lui ZMĂU Roman nefiind întrebat corespunzător de organele care au investigat acel caz de escrocherie.

Pe parcursul urmăririi penale a fost citată GRIGORI Ana pentru a se prezenta la Procuratura raionului Hîncești în legătură cu necesitatea de a fi audiată în calitate de martor, însă aceasta nu s-a prezentat or potrivit informației cu privire la traversarea frontierei de stat, GRIGORI Ana la *****a traversat frontiera de stat pe sensul de ieșire din Republica Moldova prin Aeroportul Internațional Chișinău și potrivit informației poliției de frontieră nu a mai revenit pe teritoriul RM.

Procese-verbale ale acțiunilor procesuale:

- Declarațiile făcute în calitate de parte vătămată de către LUPAȘCO Nicolae, consemnate în cadrul ședinței de judecată din 24.09.2013, dosar nr. 1a-567/13, Curtea de Apel Chișinău, potrivit cărora ultimul a făcut declarații din care rezultă că susține integral declarațiile date anterior în cursul urmăririi penale în cadrul cauzei penale 2009021102 cît și în ședința de judecată. Suplimentar nu are ce adăuga.

La întrebarea procurorului: ambii inculpați cunoșteau despre perfectarea contractului de cesiune, suma de 26 000 le-a transmis-o ambilor ZMĂU și GRIGORI, sunt recipisele care confirmă acest fapt. Niciunul din inculpați nu i-au adus la cunoștință despre vinderea apartamentului. Ultima tranșă în cazul în care reprezentanții băncii îl anunțau, el avea posibilitate să o achite.

- Procesul-verbal de audiere în calitate de martor a lui LUPAȘCO Nicolae ***** născut la ***** , din 27.07.2022, în cadrul procedurii de revizuire a procesului penal pe cauza penală nr. 2009021102, potrivit căruia ultimul a făcut declarații din care rezultă că *în perioada anului 2009, în baza plîngerii sale pe faptul escrocheriei a fost pornită urmărirea penală în cauza penală nr.2009021102, în privința lui GRIGORI Ana și ZMĂU Roman pe faptul escrocheriei, care prin Sentința Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 20.12.2012, au fost condamnați pentru comiterea infracțiunii prevăzute la 190 alin. (5) Cod penal. În perioada lunii mai 2022, a fost contactat de către GRIGORI Ana, care a solicitat să se întâlnească, respectiv peste cîteva zile s-a întâlnit cu Ana în mun. Chișinău, care i-a comunicat că și-a ispășit pedeapsa iar acum este la liberate, totodată aceasta i-a spus că regretă de cele comise și că în toată această situație este de vină numai ea, astfel*

și că Roman nu a cunoscut despre faptul că ea intenționa să vândă apartament altei persoane, mai mult ca și Roman când a aflat despre intenția ei, acesta a încercat să o convingă să renunțe și să transmită totuși apartamentul lui, astfel încât a achitat toată suma pentru procurarea acestuia.

Totodată dorește să menționeze faptul, că despre intenția lui GRIGORI Ana de a vinde apartamentul unei altei persoane, a aflat de la Roman, care l-a telefonat și l-a anunțat în același zi când ea a înstrăinat apartamentul. Ultimul i-a spus despre acest fapt, totodată i-a comunicat că el nu cunoștea despre intenția lui Ana și l-a îndemnat să o găsească pe Ana pentru a clarifica situația creată, astfel în cât la solicitările lui Roman de a renunța la intențiile sale Ana nu mai reacționa. În plângerea pe care a adresat-o organului de urmărire penală, pe faptul escrocheriei, a solicitat atragerea la răspundere penală și a lui ZMĂU Roman, astfel încât la transmiterea sumelor de bani a fost prezent și el, iar în unele cazuri acesta a scris și recipise, însă la moment după cele relatate de către GRIGORI Ana, precum că Roman nu a cunoscut despre afacerile ei, despre care fapt ultima nu a menționat în cadrul ședințelor de judecată, el realizează faptul că Roman putea fi folosit de către GRIGORI Ana, care de una singură a însușit suma de bani. Din cele relatate de către GRIGORI Ana, în perioada când a fost intentat dosarul penal, ultima divorțase de ZMĂU Roman, iar din cele cunoscute, ultimul a fost și bătut de persoane necunoscute la solicitarea lui GRIGORI Ana, respectiv relațiile acestora, probabil au și determinat-o pe ultima de a ascunde faptul neimplicării lui ZMĂU Roman în comiterea infracțiunii. Prin urmare a menționat că despre toate cele relatate supra, a aflat recent în care sens a și depus cererea privind revizuirea procesului penal în privința lui ZMĂU Roman, astfel încât consideră că ZMĂU Roman nu este vinovat de comiterea infracțiunii pentru care este condamnat și nu ar dori ca acesta să sufere în urma circumstanțelor indicate supra.

- Procesul verbal de audiere în calitate de învinuit a lui LUPAȘCO Nicolai din 29.09.2023 potrivit căruia au fost consemnate declarațiile acestuia făcute în calitate de învinuit care au fost indicate supra în partea descriptivă a prezentei ordonanțe.

Pe parcursul urmăririi penale a fost recunoscut și audiat în calitate de martor LUPAȘCO Liubovi care în cadrul urmăririi penale pe cauza penală 2022020984 a comunicat următoarele: „LUPAȘCO Nicolae ***** este soțul meu, cu care ne cunoaștem de mici copii. Aproximativ în anul 2008 am dorit împreună cu soțul să procurăm un apartament. În acest sens am procurat un ziar unde era plasat un anunț că se vinde un apartament de pe strada Florilor din mun. Chișinău. Am sunat pe numărul indicat și am mers acolo ca să vedem acel apartament.

Ajungând la fata locului am discutat cu o persoană de gen feminin pe nume Ana GRIGOREVA și mama acesteia cu care ne-am înțeles la prețul apartamentului. Alte careva persoane nu au participat la tranzacție. Acolo era prezent și un cetățean pe nume ZMĂU Roman despre care am crezut că este soțul lui GRIGOREVA Ana. Pentru apartament am achitat o sumă în general de aproximativ 43000 Euro. **Această sumă a fost achitată pe părți de mai multe ori. Bani erau transmiși cu acordul lui GRIGOREVA Ana acesteia prin intermediul lui ZMĂU Roman.** Cred că și personal în mână au fost transmiși bani lui GRIGOREVA Ana. Nu cunosc dacă acel apartament avea careva restricții pentru a fi vândut.

Banii care îi lua Roman ZMĂU erau ulterior transmiși de către acesta lui GRIGOREVA Ana or în caz contrar ultima ar fi fost să reproșeze de ce nu a primit banii pe care îi transmitea soțul meu.

Consider că LUPAȘCO Nicolae a declarat anterior în cadrul procesului penal unde era audiat în calitate de parte vătămată despre faptul că îl consideră vinovat de însușirea mijloacelor bănești și pe ZMĂU Roman deoarece noi consideram că ZMĂU Roman este soțul lui GRIGOREVA Ana. Eu personal ulterior nu am mai discutat nici cu GRIGOREVA Ana și nici cu ZMĂU Roman despre acel caz cu procurarea apartamentului?”.

Tot în cadrul urmăririi penale pe cauza penală 2022020984 a fost audiat în calitate de martor ZMĂU Roman care a comunicat următoarele: „o cunoaște pe cet. GRIGORE Ana din anul 2000, a concubinat cu aceasta și au în comun un copil minor.

În mun. Chișinău, împreună cu GRIGORE Ana locuind în apartamentul de pe strada ***** , acest apartament aparținea lui GRIGORE Ana și ea era unicul proprietar. Pe cet. LUPAȘCO Nicolae l-a văzut prima oară când era vară, despre vânzarea apartamentului. Inițiativa de a vinde apartamentul era a cet. GRIGORE Ana. Ea a plasat un anunț despre vânzarea apartamentului, posibil pe site-ul 999. Nu ține minte exact când a fost plasat acest anunț, posibil în anul 2007. Numărul de telefon era a cet. GRIGORE Ana care a fost indicat în anunț, și pe care urmau să sune potențialii cumpărători. Cunoaște că acel apartament era gajat la banca comercială „AGROINBANK”, deoarece avea nevoie de bani în legătură cu ce a solicitat un credit de la bancă. GRIGORE Ana avea nevoie de bani pentru a-l ajuta pe tatăl său Vasile GRIGORE care era bolnav de cancer, și locuia în or. Moscova din Federația Rusă. GRIGORE Ana a discutat despre toate detaliile privind vânzarea-cumpărarea acestui apartament, carea aveau loc cu LUPAȘCO Nicolae. Niciodată nu s-au implicat în careva discuții purtate între GRIGORE Ana și LUPAȘCO Nicolae. Referitor la vânzarea-cumpărarea apartamentului amplasat în *****, GRIGORE Ana l-a anunțat despre faptul că apartamentul este gajat la bancă pe LUPAȘCO Nicolae. Din câte își amintește GRIGORE Ana i-a comunicat că a convenit referitor la vânzarea-cumpărarea apartamentului, fiind stabilită suma (prețul), care urma să o primească GRIGORE Ana, aproximativ 54 fie 57.000 (mii) euro.

Din câte își amintește prima dată LUPAȘCO Nicolae i-a transmis lui GRIGORE Ana suma de 7000 lei, care era mai mult cu titlu de avans. Ulterior, GRIGORE Ana împreună cu LUPAȘCO Nicolae au fost la bancă pentru a stabili detaliile cum este posibil ca să fie preluată datoria (creditul) de către Lupașco Nicolae. El a auzit de la LUPAȘCO Nicolae cum îi spunea lui GRIGORE Ana că pe el îl aranjează o asemenea modalitate de achita creditul, și a procura în final apartamentul. Aproximativ de vreo 5 sau 7 ori l-a rugat GRIGORE Ana ca să meargă să se întâlnească cu LUPAȘCO Nicolae, și să primească de la el careva sume de bani care erau transmise pentru vânzarea cumpărarea apartamentului. Sumele de bani pe care l-a primit de la LUPAȘCO Nicolae variau de la 10.000 (mii) lei până la aproximativ 60.000 (mii) lei. Primind acești bani de la LUPAȘCO Nicolae el i-a transferat lui GRIGORE Ana la Ungheni, după care cunoaște că aceasta deja uneori îi transmitea la Moscova. Uneori banii care îi primea de la LUPAȘCO Nicolae îi transmitea lui GRIGORE Ana fie prin rutieră, atunci când ea se afla la Ungheni, fie îi ducea el personal și îi înmâna lui GRIGORE Ana. Alte careva mijloace bănești cu alt scop, el de la LUPAȘCO Nicolae, nu a primit. **El a indicat anterior în instanța de judecată pe cauza penală unde era inculpat, că a primit suma de bani de la LUPAȘCO Nicolae despre care nu cunoștea GRIGORE Ana din motiv că a dorit ca GRIGORE Ana să nu aibă probleme și să se afle cu copilul lor comun împreună.** Cunoaște că de către GRIGORE Ana i-au fost restituit lui LUPAȘCO Nicolae aproximativ o sumă de 9000 euro, care a avut loc după judecată. Nu corespunde adevărului ceea ce a declarat în instanța de judecată, precum că el a primit careva mijloace bănești de la LUPAȘCO Nicolae despre care nu cunoștea GRIGORE Ana.

După ce a fost condamnată GRIGORE Ana, și execută pedeapsa în penitenciar el cu aceasta nu comunică. Niciodată nu a folosit pentru necesități careva personale și nici nu a dispus de careva sume de bani transmise de către LUPAȘCO Nicolae pentru GRIGORE Ana. Cunoaște despre faptul că GRIGORE Ana s-a eliberat din penitenciar, însă cu aceasta el nu comunică, comunică doar cu feciorul comun care se numește Arsene GRIGORE, în vârstă de 14-15 ani.

Consideră că GRIGORE Ana este vinovată de faptul că lui LUPAȘCO Nicolae i-a fost cauzat un prejudiciu material. El l-a prevenit pe LUPAȘCO Nicolae despre faptul că GRIGORE Ana dorește să vândă

apartamentul altei persoane. El a văzut o altă persoană care intenționa să procure apartamentul, fiind o femeie însă pe care el nu a reușit să o prevină despre faptul că apartamentul urma să fie vândut lui LUPAȘCO Nicolae cu care a convenit anterior GRIGORE Ana, din motiv că aceasta era permanent prezentă și mai era prezent și agentul de vânzări. El i-a spus lui GRIGORE Ana că nu este normal ca ea să vândă apartamentul acelei doamne, deoarece era deja convenit că va vinde apartamentul lui LUPAȘCO Nicolae, fie să-i întoarcă banii acestuia, adică lui LUPAȘCO Nicolae. GRIGORE Ana i-a spus că ea singură se va clarifica. Ulterior, în cadrul judecării cauzei penale GRIGORE Ana a fost de acord cu el, ca el să mintă și să declare că el este vinovat și că ar fi luat el banii de la LUPAȘCO Nicolae pentru necesitățile lui personale. Sunt corecte declarațiile acestea, dau nu declarațiile care le-a făcut anterior în instanța de judecată ca inculpat. Nu se consideră vinovat de fapta de care a fost recunoscut vinovat și condamnat.”

- Procesul-verbal de ridicare din 16.09.2022, prin care a fost efectuată ridicarea de acte procesuale și documente din materialele dosarului penal în cadrul căruia prin Sentința Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 20.12.2012, GRIGORI Ana și ZMĂU Roman, au fost recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penă și anume:

- copia ordonanței de începere a urmăririi penale nr. 2009021102, din 16.09.2009, pe 1 file copia procesului-verbal de audiere a părții vătămate, LUPAȘCO Nicolae *****, din 16.09.2009, pe 2 file;

- copia procesului-verbal de audiere suplimentară a părții vătămate, LUPAȘCO Nicolae *****, din 28.10.2009, pe 3 file; copia procesului-verbal al ședinței de judecată preliminară în cauza penală din 17.02.2010, dosar nr. 1-385/10, pe 16 file;

- copia sentinței din 20.12.2012, dosar nr. 1-85/11, pe 14 file;

- copia procesului-verbal al ședinței de judecată din 24.09.2013, dosar nr. la- 567/13, pe 7 file;

copia declarațiilor părții vătămate LUPAȘCO Nicolae, din 24.09.2013, dosar nr. la-567/13, pe 1 file;

- copia procesului-verbal al ședinței de judecată din 24.04.2014, dosar nr. 1- 85/11, pe 6 file;

- copia deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 24.09.2013, dosar nr. la- 567/2013, pe 14 file.

Mijloace materiale de probă:

- copia procesului-verbal de audiere a martorului LUPAȘCO Nicolae *****, din 27.07.2022, pe 2 file;

- copia ordonanței de începere a urmăririi penale nr. 2009021102, din 16.09.2009, pe 1 file;

- copia procesului-verbal de audiere a părții vătămate, LUPAȘCO Nicolae *****, din 16.09.2009 pe 2 file;

- copia procesului-verbal de audiere suplimentară a părții vătămate, LUPAȘCO Nicolae *****, din 28.10.2009, pe 3 file;

- copia procesului-verbal al ședinței de judecată preliminară în cauza penală din 17.02.2010, dosar nr. 1-385/10, pe 16 file;

- copia sentinței din 20.12.2012, dosar nr. 1-85/11, pe 14 file;

- copia procesului-verbal al ședinței de judecată din 24.09.2013, dosar nr. la- 567/13, pe 7 file;

copia declarațiilor părții vătămate LUPAȘCO Nicolae, din 24.09.2013, dosar nr. la-567/13, pe 1 file;

- copia procesului-verbal al ședinței de judecată din 24.04.2014, dosar nr. 1- 85/11, pe 6 file;

copia deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 24.09.2013, dosar nr. la-567/2013, pe 14 file.

Procurorul a indicat că la 29.11.2023 partea apărării a înaintat o cerere privind încetarea urmăririi penale în prezenta cauză penală în privința lui LUPAȘCO Nicolae în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, deoarece, conform, învinuirii fapta a fost comisă la 16.09.2009 și, respectiv la 24.09.2013, iar termenul de prescripție pentru săvârșirea acestei infracțiuni fiind de 5 ani.

Soluționând prezenta cerere în spiritul respectării dreptului la un proces echitabil, procurorul a reținut că la moment LUPAȘCO Nicolae se află sub o acuzație în materie penală fiind pomită în privința sa o cauză penală

iar în circumstanțele date în cazul în care persoana acuzată solicită încetarea urmăririi penale în privința sa fiind de acord cu învinuirea și acuzațiile aduse acest drept nu poate fi neglijat or respingerea unei asemenea cereri poate afecta grav scopul procesului penal de aflare a adevărului și posibilitatea persoanei acuzate de a beneficia de liberarea de răspundere penală în virtutea existenței unor circumstanțe care fac posibil liberarea acesteia de răspundere penală.

În același timp cu referire la raționamentele dezvoltate în ordonanța din 08.06.2023 prin care a fost dispus în ordinea ierarhică anularea ordonanței din 03.10.2022 a procurorului în Procuratura mun. Chișinău Oficiul Rîșcani BULIGA Igor prin care a fost dispus încetarea inițială a urmăririi penale pe aceeași cauză penală în temeiul art. 275 pct.4) Cod de procedură penală, procurorul le-a găsit insuficiente și care nu corespund garanțiilor oferite de art. 6 CEDO or au fost în acest sens extrase unele din declarațiile făcute pe parcursul procesului penal în calitate de parte vătămată de către LUPAȘCO Nicolae și în calitate de inculpat de către GRIGORI Ana și ZMĂU Roman fiind lăsate în umbră declarațiile lui GRIGORI Ana potrivit cărora aceasta a comunicat în instanța de fond fiind audiată pe marginea acuzațiilor cu privire la săvârșirea unei infracțiuni de escrocherie în raport cu LUPAȘCO Nicolae, procurorul a citat: „ZMĂU a fost prezent la vinderea apartamentului deja când aflase despre aceasta, el insista să-i dea apartamentul lui Lupașco...”. La fel în contextul aprecierii veridicității declarațiilor făcute de către LUPAȘCO Nicolae în calitate de martor în cadrul soluționării chestiunii cu privire la demararea procedurii de revizuire a procesului penal a fost neglijat faptul că acesta inițial când a depus plîngerea la organele de urmărire penală la 14.09.2009 pe faptul cauzării unui prejudiciu în mărime de 42 000 Euro l-a indicat în plîngere pe cetățeanul ZMĂU Roman, pe când ulterior pe tot parcursul procesului penal declară despre faptul că vinovată de cauzarea prejudiciului este inclusiv și GRIGORI Ana, circumstanțe care trezesc dubii rezonabile în ce privește corespunderea adevărului declarațiilor lui LUPAȘCO Nicolae oferite în instanțele naționale cu privire la implicarea lui ZMĂU Roman în comiterea infracțiunii sub aspectul însușirii și dispunerii exclusive de mijloacele bănești arătate în plîngere.

În același timp argumentele care se găsesc în ordonanța din 08.06.2023 pentru care a fost dispus anularea inițială a ordonanței de încetare a urmăririi penale, precum că procurorul nu l-a audiat în cadrul prezentei cauze penale în calitate de martor pe ZMĂU Roman și GRIGORI Ana, au fost remediate, pe parcursul urmăririi penale fiind audiat în calitate de martor ZMĂU Roman, cât și fiind întreprinse acțiuni în ce privește audierea în calitate de martor a lui GRIGORI Ana care a fost stabilit că este imposibil din motiv că este plecată peste hotare.

În aceeași ordine de idei, procurorul a atras atenția la declarațiile lui LUPAȘCO Nicolae făcute în cadrul urmăririi penale în prezenta cauză penală în calitate de învinuit unde acesta indică că ulterior ce a fost eliberată din detenție Grigori Ana a avut o discuție cu aceasta care l-a informat despre faptul că în realitate ZMĂU Roman nu a beneficiat de pe urma mijloacelor bănești transmise de către LUPAȘCO Nicolae și din acest motiv îi pare rău de faptul că ZMĂU Roman a fost condamnat pe acea cauză penală. La fel, importante sunt și declarațiile lui ZMĂU Roman care fiind audiat în calitate de martor a povestit cum îi transmitea toate mijloacele bănești primite de la LUPAȘCO Nicolae lui GRIGORI Ana, iar el la rândul său adică ZMĂU Roman la preîntâmpinat despre faptul că GRIGORI Ana intenționa să vândă apartamentul în litigiu având în acest sens o înțelegere deja cu o altă persoană, or o asemenea circumstanță coraborează cu însăși declarațiile lui GRIGORI Ana făcute în cadrul cercetării judecătorești unde era inculpată când a declarat despre faptul că ZMĂU Roman îi sugera să îi vândă apartamentul lui LUPAȘCO Nicolae.

Soluționând chestiunea cu privire la posibilitatea acceptării cererii părții apărării cu privire la încetarea urmăririi penale, individualizarea și stabilirea circumstanțelor importante în contextul adoptării unei soluții de încetare a urmăririi penale pe temei de nereabilitare, procurorul a reținut important a indica că conform

informației Direcției Informații și Evidențe Operative a MAI RM, LUPAȘCO Nicolae, anterior a fost cercetat penal în cadrul dosarului penal nr. 2004046612 pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. art. 335 alin. (1), art. 186 Cod penal a RM. Conform certificatului, la evidența medicului psihiatru bănuitul nu se află. Circumstanțele care atenuează răspunderea bănuितului, conform art.76 alin. (1) lit. (f) Cod penal, LUPAȘCO Nicolae, procurorul a reținut recunoașterea vinovăției. Circumstanțe care agravează răspunderea bănuितului, conform art. 77 Cod Penal, nu au fost constatate.

Obiectul probațiunii determină și obligativitatea de a constata în fiecare cauză penală a unui cumul de circumstanțe care confirmă faptul că un asemenea fenomen a avut loc în realitate-timpul, locul, caracterul acțiunilor.

Privite în toată complexitatea lor, activitățile de îmfăptuire a justiției desfășurate în cadrul procesului penal urmăresc scopul de a afla adevărul pentru ca nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată pe nedrept.

Astfel, procurorul a relevat că prin acțiunile sale intenționate LUPAȘCO Nicolae a comis declarația mincinoasă, adică prezentarea cu bună-știință, a declarației mincinoase de către partea vătămată, săvârșită în cadrul procesului penal 2009021102, legate de învinuirea de săvârșire a unei infracțiuni grave și anume infracțiunea prevăzută de art. 312 alin. (2) lit. (a) Cod penal - infracțiune care conform art. 16 Cod penal este plasată în categoria infracțiunilor mai puțin grave.

Conform prevederilor lit. a) alin. (1) art. 60 Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii mai puțin grave au expirat 5 ani.

Potrivit art. 275 pct. (4) Cod procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pormită, iar dacă a fost pormită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care, a intervenit termenul de prescripție.

Conform prevederilor art.60 alin.(5) Cod penal a RM, Persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: b) 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

Termenele stipulate supra, sunt valabile și aplicabile chiar și în condițiile în care persoana s-a sustras de la urmărirea penală.

Prin urmare încetarea urmăririi penale poate fi dispusă numai dacă persoana învinuită nu insistă asupra examinării cauzei de către instanța de judecată.

La fel, este de reținut că încetarea urmăririi penale în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, conform art.285 alin.(7) din Codul de procedură penală, trebuie să fie precedată de exprimarea de către învinuit a acordului pentru o asemenea decizie până la adoptarea acesteia.

Un astfel de acord al învinuitului trebuie să fie declarat nemijlocit în fața procurorului, fie a reprezentantului organului de urmărire penală sau a unui reprezentant al organului de drept competent din străinătate, care să acționeze în cadrul desfășurării procesului în baza unei adresări respective a organului de urmărire penală de asistență juridică internațională în materie penală.

Consimțământul persoanei învinuite pentru încetarea urmăririi penale în cazul intervenirii termenului de prescripție va fi exprimat prin orice formă acceptabilă reglementată de legea procesual penală (cerere, declarație consemnată în procesul- verbal al acțiunii efectuate cu participarea învinuitului) și poate să fie o urmare a inițiativei din partea procurorului sau organului de urmărire penală, fie însăși a învinuitului, reprezentantului lui legal ori apărătorului.

Concomitent, exprimarea acordului este necesară a fi precedată de explicațiile procurorului sau reprezentantului organului de urmărire penală, privitor la consecințele de ordin juridic cu caracter penal,

precum și cu caracter civil, care rezultă din adoptarea deciziei de încetare a urmăririi penale în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Totodată, este de remarcat că în corespundere cu prevederile art.275 pct.4) din Codul de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit termenul de prescripție.

Mai mult, art.285 alin.(1) din Codul de procedură penală, prevede că încetarea urmăririi penale este actul de liberare a persoanei de răspunderea penală și de finisare a acțiunilor procedurale, în cazul în care pe temei de nereabilitare legea împiedică continuarea acesteia, iar alin.(2) stipulează că, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct.4)-9) din Codul de procedură penală.

Astfel, prevederile legale existente nu impun învinutului să exprime o căință sinceră, iar solicitarea de către învinuit a aplicării normelor legate de termenul de prescripție nu poate fi privită prin prisma recunoașterii vinovăției.

Subsecvent, urmează a fi reținute drept relevante în acest sens și luate în considerație și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului, care la 20.10.2020 a pronunțat Hotărârea în cauza Felix Guțu v. Republica Moldova (cererea nr. 13112/07), în care a fost constatată violarea art.6 §2 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Pomind de la cele punctate mai sus, procurorul a reținut că cererea învinutului LUPAȘCO Nicolae cu privire la încetarea urmăririi penale, depusă la Procuratura raionului Hîncești în data de 29.11.2023, urmează a fi admisă.

Făcând referință la normele legale, procurorul a indicat că în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție a republicii Moldova nr.1ra-774/2016 din 17.05.2016 magistrații au invocat că: „(...) Judecând recursul ordinar, Colegiul penal lărgit a ajuns la concluzia că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a sentinței primei instanțe, pentru considerentele de drept și de fapt ce urmează: (...) din partea descriptivă a sentinței rezultă că instanța de fond a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, just apreciind că, în speță, ținând seama de circumstanțele cauzei, urmează a fi încetat procesul penal în privința lui G.N. (...) în legătură cu intervenirea termenului de prescripție. (...)”

Potrivit art. 60 Cod penal, prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânării definitive a hotărârii instanței de judecată. Prin urmare, (...), în conformitate cu art. 332 alin.(1) Cod de procedură penală, procesul penal urmează a fi încetat pe ambele capete de învinuire. În acest punct de motivare, este relevant de a specifica că, prin liberare de la răspundere penală se prezumă renunțarea statului la condamnarea și aplicarea unei pedepse penale față de inculpat, or în aceste cazuri, instanța de judecată adoptă o sentință de încetare a procesului penal în baza art.332 alin.(1) Cod de procedură penală. Reieșind din analiza coroborată a stipulărilor din art. 53, 60 Cod penal și art. 285, 332 Cod de procedură penală, în cazul în care persoana care a comis infracțiunea urmează a fi liberată de la răspunderea penală, instanța va pronunța o sentință de încetare. (...) În același context, urmează a se menționa că sentința de încetare a procesului penal are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art.275 pct.4) - 9) Cod de procedură penală (...). În consecință, având în vedere că, în speța dată, indubitabil a fost constatată circumstanța prevăzută de art. 60 Cod penal, care condiționează tragerea la răspunderea penală, circumstanță care, conform alin.(1) art.332 Cod de procedură penală, duce nemijlocit la încetarea procesului penal în ședința de judecată, or articolul nominalizat prevede că în cazurile prevăzute în art. 53-60 Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. Drept urmare, se conchide că instanța de prim control judiciar a făcut o corectă aplicare a dispozițiilor legii materiale și procesual-penale, prin dispunerea încetării procesului penal în privința lui G.N. (...), în legătură cu intervenirea termenului de prescripție (...)?”

Deci, ținând cont de cele relatate, procurorul a ajuns la concluzia indubitabilă că în speță aplicabil este art.46 alin.(3) din Codul penal al RM (în redacția Legii din anul 1961) în coroborare cu art.275 pct.4) și art.285 alin.(2) din Codul de procedură penală al RM, urmărirea penală în cauza penală nr.2022020984 urmând a fi încetată în legătură cu aceea că a intervenit prescripția tragerii la răspundere penală.

Or, art.275 pct.4) din Codul de procedură penală clar prescrie că: „Urmărirea penală nu poate fi pomenită, iar dacă a fost pomenită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazul în care a intervenit termenul de prescripție.

Potrivit art.285 alin.(1)-(4) și (9) din Codul de procedură penală, încetarea urmăririi penale este actul de liberare a persoanei de răspunderea penală și de finisare a acțiunilor procedurale, în cazul în care pe temei de nereabilitare legea împiedică continuarea acesteia. Încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art.275 pct.4)-9) din prezentul cod, precum și dacă există cel puțin una din cauzele prevăzute la art.53 din Codul penal (...) încetarea urmăririi penale în privința persoanei are loc în orice moment al urmăririi penale dacă se constată existența temeiurilor prevăzute la alin. (2) și se dispune de către procuror prin ordonanță din oficiu. Concomitent cu încetarea integrală a urmăririi penale, dacă fapta penală nu se impută altei persoane și nu este necesară continuarea procesului penal, prin aceeași ordonanță se dispune și clasarea cauzei penale.

La rândul său, clasarea procesului penal, conform art.286 din Codul de procedură penală, este actul de finalizare a oricăror acțiuni procesuale într-o cauză penală, care se dispune printr-o ordonanță motivată a procurorului, din oficiu, fie concomitent cu încetarea urmăririi penale (...).

Nu în ultimul rând, de reiterat că art.53 lit.g) din Codul penal, stabilește că, „Persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale în cazul prescripției de tragere la răspundere penală”.

Astfel, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Hîncești, SCUTELNIC Ovidiu din 30.11.2023, s-a dispus admiterea cererii învinutului LUPAȘCO Nicolae *****, formulată în cadrul cauzei penale nr.2022020984 depusă prin intermediul cancelariei Procuraturii raionului Hîncești la 29.11.2023, încetarea integrală a urmăririi penale în cauza penală nr.2022020984 privindu-l pe LUPAȘCO Nicolae *****, născut la *****, întrucât a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală pentru acuzațiile formulate în baza prevederilor art.312 alin.(2) lit.(a) Cod penal, cu clasarea procesului penal în cauza penală nr.2022020984 și finalizarea tuturor acțiunilor de urmărire penală și liberarea de răspundere penală a lui LUPAȘCO Nicolae *****.

2.12. Instanța investită cu examinarea cauzei penale în procedura de revizuire reține că actul procedural - ordonanța procurorului în Procuratura Hîncești, SCUTELNIC Ovidiu din 30.11.2023, prin care a fost dispusă încetarea integrală a urmăririi penale în cauza penală nr.2022020984 privindu-l pe LUPAȘCO Nicolae *****, născut la *****, întrucât a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală pentru acuzațiile formulate în baza prevederilor art.312 alin.(2) lit.(a) Cod penal, cu clasarea procesului penal în cauza penală nr.2022020984 și finalizarea tuturor acțiunilor de urmărire penală și liberarea de răspundere penală a lui LUPAȘCO Nicolae *****, este asimilat prin prisma regulii non bis in idem și art. 22 din Codul de procedură penală, unei hotărâri judecătorești irevocabile, având puterea lucrului judecat, ceea ce impune constatarea necondiționată a faptului desfășurării unei anchete eficiente și exigente față de o procedură penală finalizată.

Aprecierea instanței de judecată:

3.1. Audiind în ședință de judecată participanții la proces, examinând materialele cauzei penale nr.1-85/2011 (nr.2009021102) de condamnare a lui ZMAU Roman *****, în temeiul art.190 alin.(5) Cod penal, coroborat

cu probele cercetate în cadrul ședinței de judecată și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității lor, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite cererea de revizuire înaintată de partea vătămată LUPAȘCO Nicolae, cu anularea parțială a sentinței Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău nr. 1-85/2011 din 20.12.2012, deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 1a-567/2013 din 24.09.2013, deciziei Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-155/2015 din 11.02.2015, în latura penală - în partea condamnării lui ZMĂU Roman ***** în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, precum și în latura civilă - în partea încasării de la ZMĂU Roman ***** a prejudiciului material, cu recunoașterea lui ZMĂU Roman ***** vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 106 Cod contravențional și liberarea acestuia de răspundere contravențională în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere contravențională.

3.2. În conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1)-(2) Cod de procedură penală, Hotărârile judecătorești irevocabile pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă. Dacă hotărârea judecătorească se referă la mai multe persoane sau mai multe infracțiuni, revizuirea se poate cere pentru oricare dintre fapte sau dintre făptuitori.

Alineatul (3) al normei legale nominalizate supra prevede că Revizuirea poate fi cerută în cazurile în care: 1) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei care creează suspiciuni privind corectitudinea soluției din hotărârea atacată; 2) s-au stabilit circumstanțe noi sau recent descoperite de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, ar dovedi că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat ori ar dovedi că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată; 3) două sau mai multe hotărâri judecătorești irevocabile nu se pot concilia; 4) Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă; 5) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a informat Guvernul Republicii Moldova despre depunerea unei cereri din care se deduce existența unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care ridică dubii temeinice privind corectitudinea soluției din hotărârea atacată; 6) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, sau Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale, care poate fi remediată, total sau parțial, prin casarea hotărârii atacate.

3.3. Conform art. 459 Cod de procedură penală, (1) Revizuirea în temeiul art. 458 alin. (3) pct. 1)-4) a unei hotărâri de achitare, de încetare a procesului penal, precum și a unei hotărâri de condamnare pentru motivul că pedeapsa este prea ușoară sau persoana trebuie condamnată pentru o infracțiune mai gravă, poate fi cerută în termen de un an de la data când au devenit cunoscute motivele sau circumstanțele care justifică depunerea cererii de revizuire. (2) Revizuirea în favoarea condamnatului a unei hotărâri de condamnare, în temeiul art. 458 alin. (3) pct. 1)-4), nu este limitată în timp.

3.4. Potrivit art. 460 alin. (4) Cod de procedură penală, cererile de revizuire menționate la art. 458 alin. (3) pct. 1)-4) sunt de competența instanței de judecată ultima care s-a pronunțat asupra fondului cauzei.

3.5. Potrivit doctrinei, în înfăptuirea justiției penale sunt posibile unele erori judiciare care își pot avea izvorul în nenumărate cauze. Astfel, sunt posibile erori judiciare cauzate de necunoașterea adevăratei situații de fapt de către instanța de judecată, folosirea probelor denaturate, existența hotărârilor contradictorii, pronunțarea hotărârii definitive în baza unei prevederi legale care a fost declarată neconstituțională sau constatarea CEDO a încălcării drepturilor sau libertăților fundamentale ale persoanei. În acest mod, este posibil ca unele hotărâri judecătorești care conțin erori judiciare să intre în puterea lucrului judecat, deși nu reflectă adevărul cu privire la cauza în care au fost date. Prin admiterea cererii de revizuire și rejudecarea cauzei penale, nu se urmărește criticarea hotărârii atacate.

3.6. Ținând cont de caracterul devolutiv al căii de atac „revizuire” ceea ce presupune transmiterea cauzei penale spre o nouă judecată în fond, precum și atribuire revizuirii a calificativului de „*restitutio in integrum*”, instanța subliniază natura juridică a procesului penal de rejudecare a cauzei în ordine de revizuire, echivalentă naturii juridice a unui proces penal de examinare a cauzei în fond conform Cap. III Cod de procedură penală, atribuind participanților la proces aceleași drepturi și obligații procesuale.

3.7. Fiind audiat în ședința de judecată desfășurată în cadrul procedurii de revizuire, din 15 februarie 2023, condamnatul ZMĂU Roman ***** nu a susținut declarațiile făcute anterior în fața instanței de judecată (cauza penală nr.2009021102, f.d.140-142, vol.III).

Totodată, în cadrul ședinței de judecată din 15 februarie 2023, *condamnatul ZMĂU Roman ****** a declarat că el a mințit în declarațiile făcute anterior în fața ședinței de judecată, deoarece a hotărât să ia toată vina asupra sa, deoarece în acel moment avea un copil minor împreună cu GRIGORI Ana, și nu dorea ca aceasta să stea la închisoare. În legătură cu învinuirea adusă, condamnatul a declarat că în anul 2008 se afla în relație de concubinaj cu GRIGORI Ana. El locuia împreună în apartamentul ce îi aparținea lui GRIGORI Ana cu drept de proprietate, apartamentul fiind situat în *****. GRIGORI Ana luase două credite de la bancă, iar după ce au fost luați banii de la bancă, în decurs de 1-2 săptămâni, apartamentul în care au locuit a fost furat, de unde s-au sustras circa 200 mii lei. După aceasta, GRIGORI Ana luase decizia de a vinde apartamentul. Astfel, au postat anunț în ziarul „Makler”, despre vinderea apartamentului cu indicarea numărului de telefon a lui GRIGORI Ana, iar la câteva zile după plasarea anunțului GRIGORI Ana a fost contactată de către LUPAȘCO Nicolae. Cum LUPAȘCO Nicolae a spus că vrea să vină să vadă apartamentul dar nu știa cum să ajungă la adresa indicată, astfel el i-a explicat cum anume să ajungă. LUPAȘCO Nicolae fiind împreună cu soția, au intrat la ei în apartament unde era el, GRIGORI Ana, mama acesteia și doi copii. GRIGORI Ana i-a arătat apartamentul lui LUPAȘCO Nicolae. Aceștia au negociat suma apartamentului, și anume Ana GRIGORI cu LUPAȘCO Nicolae. Astfel, GRIGORI Ana având nevoie să achite creditul și nevoie de bani, i-a spus să achite arvuna. Astfel, din ce î-și amintește, GRIGORI Ana cu LUPAȘCO Nicolae s-au înțeles să achite suma de 57 000 euro. La momentul înțelegerii, apartamentul era gajat la bancă. După ce GRIGORI Ana s-a înțeles cu LUPAȘCO Nicolae asupra apartamentului, LUPAȘCO Nicolae a lăsat arvuna lui GRIGORI Ana, suma exactă nu și-o amintește. Ulterior, LUPAȘCO Nicolae cu soția sa, au plecat din apartament, iar el i-a spus lui GRIGORI Ana că trebuie să-i spună lui LUPAȘCO Nicolae că apartamentul e gajat, și așa ar fi corect. A doua zi, GRIGORI Ana l-a sunat pe LUPAȘCO Nicolae, spunându-i că apartamentul este gajat. Astfel, LUPAȘCO Nicolae a venit la apartamentul lor. GRIGORI Ana împreună cu LUPAȘCO Nicolae au mers la bancă, iar el a rămas cu copilul afară. La bancă, LUPAȘCO Nicolae a făcut cunoștință cu actele băncii. După ce aceștia au ieșit afară din bancă, din cele spuse de LUPAȘCO Nicolae, el (ZMĂU Roman) a înțeles că ei au convenit ca LUPAȘCO Nicolae să-i achite suma de 24 mii euro lui GRIGORI Ana, și restul sumei să achite creditul la bancă, dar nu cunoaște când ar fi urmat să fie perfectate actele de vânzare-cumpărare. Tot atunci, GRIGORI Ana și LUPAȘCO Nicolae au discutat că toate sumele de bani transmise lui GRIGORI Ana să fie coordonate cu aceasta, la care LUPAȘCO Nicolae întrebând despre implicarea sa (ZMĂU Roman), el (ZMĂU Roman) a zis că nu are nici o tangență cu acest apartament, apartamentul fiind doar a lui GRIGORI Ana. LUPAȘCO Nicolae făcea treptat achitățile la apartament, banii îi dădea lui GRIGORI Ana, el (ZMĂU Roman) a asistat la câteva întâlniri între cei doi, și anume când LUPAȘCO Nicolae îi transmitea sume de bani lui GRIGORI Ana. Ei au continuat să locuiască în acel apartament, acest fapt fiind convenit între cei doi, până la finisarea completă a achitării apartamentului. Între timp, Ana GRIGORI urma să plece în Rusia, la tatăl său, acesta fiind bolnav. Ea având nevoie de bani, i-a comunicat să ia niște bani de la LUPAȘCO Nicolae și să îi transmită ei. Astfel, el

de la LUPAȘCO Nicolae a luat bani de două ori, o data a mers la Rezina, o altă data s-a întâlnit cu acesta. O altă data când el a luat bani de la LUPAȘCO Nicolae pentru a-i transmite lui GRIGORI Ana, a fost când aceasta revenise din Rusia, și banii luați ar fi urmat să-i ducă la Ungheni, unde era GRIGORI Ana. În tot acest timp, LUPAȘCO Nicolae achita creditele la bancă. O dată el a asistat la o discuție când LUPAȘCO Nicolae i-a comunicat că nu reușește să achite toate suma în termen de o lună, astfel el (LUPAȘCO Nicolae) împreună cu Ana GRIGORI au convenit să achite în 3 luni de zile. În rest, toate achitățile au avut loc între GRIGORI Ana și LUPAȘCO Nicolae, el (ZMĂU Roman) asistând la câteva tranzacții. El nu a luat bani de la LUPAȘCO Nicolae, fără ca GRIGORI Ana să îi fi spus. Ultima tranzacție de 700 euro, LUPAȘCO Nicolae i-a adus la apartament, iar acei bani de 700 euro, au rămas la el (ZMĂU Roman), deoarece deja avea careva neplăceri cu Ana GRIGORI. Acești bani rămăsese la el, deoarece nu a reușit să îi transmită. Înainte ca GRIGORI Ana să vândă apartamentul altei persoane, el (ZMĂU Roman) i-a comunicat lui LUPAȘCO Nicolae despre intențiile acesteia, și că el (ZMĂU Roman) nu este de acord cu ceea ce face ea, fiind o prostie. El (ZMĂU Roman) i-a comunicat lui GRIGORI Ana că dacă dorește să vândă apartamentul altei persoane, trebuie să-i întoarcă banii lui LUPAȘCO Nicolae, deoarece nu e normal cum procedează, la care ea i-a comunicat că face cum dorește, și ea singură se va clarifica. El de la LUPAȘCO Nicolae niciodată nu a cerut bani fără ca GRIGORI Ana să cunoască. Pe recipisa care a fost semnată de el (ZMĂU Roman), într-adevăr el a făcut-o pentru că a luat totul asupra sa, pentru ca GRIGORI Ana să nu aibă de suferit, dar de fapt el (ZMĂU Roman) nu a participat la careva tranzacții.

La întrebările instanței de judecată, condamnatul ZMĂU Roman a declarat că confirmă faptul că el personal i-a comunicat lui LUPAȘCO Nicolae despre faptul că Ana GRIGORI ar urma să vândă apartamentul unei alte persoane. Inițial, când prima dată LUPAȘCO Nicolae cu soția lui, au venit la apartament, Ana GRIGORI a avut intenția să vândă apartamentul acestora. Ideea Anei GRIGORI de a vinde apartamentul unei alte persoane a fost când aceasta s-a reîntors de la Moscova, când LUPAȘCO Nicolae deja îi dăduse practic toată suma. Recipisa a fost semnată de el (ZMĂU Roman), până a fi vândut apartamentul altei persoane, deoarece Ana GRIGORI la acel moment dispăruse, iar LUPAȘCO Nicolae o căuta, și el (ZMĂU Roman) a acceptat să semneze pentru a nu-i crea probleme Anei GRIGORI.

Fiind audiat suplimentar, în ședința de judecată desfășurată în cadrul procedurii de revizuire, la data de 24 februarie 2023, la întrebările apărătorului său, condamnatul ZMĂU Roman a declarat că cei 700 euro care i-au fost transmiși de către LUPAȘCO Nicolae, el (ZMĂU Roman) urma să îi transmită lui GRIGORI Ana, dar nu a reușit să facă această transmitere a banilor, deoarece a doua zi de dimineață a fost reținut de către poliție. Acești bani au fost ridicați de către poliție, împreună cu alți bani pe care care îi mai avea. Banii ce au fost ridicați, au rămas la poliție, de aceea nu consideră că el (ZMĂU Roman) ar trebui să îi întoarcă lui LUPAȘCO Nicolae. Dacă poliția i-ar restitui acești bani, el (ZMĂU Roman) ar întoarce banii soților LUPAȘCO. Nu a avut careva înțelegeri cu GRIGORI Ana de a lua bani de la familia LUPAȘCO, și nici GRIGORI Ana nu i-a propus așa ceva. El (ZMĂU Roman) nu are nici o legătură cu acei bani și nu a avut nici o facilitare din vânzarea aceluia apartament.

3.8. Subsecvent, potrivit declarațiilor *părții vătămate LUPAȘCO Nicolae*, făcute sub jurământ în ședința de judecată desfășurată în cadrul procedurii de revizuire, din 13 februarie 2023, fiind prevenit de răspundere penală conform art.312 Cod penal pentru prezentarea cu bună-știință a declarațiilor mincinoase, din care rezultă că în anul 2008, în ziarul "Makler", a văzut că se vinde un apartament pe ***** în mun. Chișinău. Telefonând la numărul indicat în ziar, a răspuns o doamnă pe nume Ana, care ulterior a înțeles că e GRIGORI Ana, doamna a transmis telefonul lui ZMĂU Roman, și el le-a explicat cum să ajungă. Ajungând acolo,

ZMĂU Roman îi aștepta afară, urcându-se în apartament, acolo erau mai multe persoane. El (LUPAȘCO Nicolae) era împreună cu soția sa LUPAȘCO Liubovi. S-au uitat la apartament, discutând cu Ana GRIGORI mai mult, dar în discuții se implica și mama ei. ZMĂU Roman nu s-a implicat în discuții, dar a asistat. Astfel, ei s-au înțeles să procure apartamentul, înțelegându-se la suma de 57 000 euro. Atunci, el (LUPAȘCO Nicolae) i-a lăsat lui GRIGORI Ana, avans, din câte î-și amintește suma de 7000 lei. S-au înțeles că în decurs de 3 luni el îi va transmite întreaga sumă pentru apartament, pentru a-l procura în rate. GRIGORI Ana a fost de acord. A doua zi s-au mai întâlnit cu GRIGORI Ana, pentru a-i mai transmite o sumă de bani, și ea le-a comunicat că are credit la bancă, și că apartamentul este gajat la bancă. Astfel împreună cu GRIGORI Ana, a mers la bancă și acolo au intrat la șefa filialei, și ea le-a arătat contractul ce atesta că apartamentul este gajat la bancă. Ulterior, împreună cu GRIGORI Ana s-au întors la apartament. La scurt timp, a mers înapoi la bancă cu GRIGORI Ana și i-a însoțit și ZMĂU Roman. La bancă au discutat despre faptul dacă ar fi posibil ca el (LUPAȘCO Nicolae) să preia creditul, astfel i s-a spus să depună o cerere. El (LUPAȘCO Nicolae) a depus cererea, ulterior i-a venit răspuns că se permite. Posibil că a fost cu ZMĂU Roman la bancă și a citit scrisoarea. Ulterior, a mers la notar cu ZMĂU Roman și GRIGORI Ana. La notar, GRIGORI Ana, a spus că până nu primește suma ce i se revine de 26 000 euro, nu v-a semna actele la notar. În acest sens, s-au înțeles că timp de 3 luni îi va achita suma de 26 000 euro. Suma de 26 000 euro, el (LUPAȘCO Nicolae) a achitat-o în rate, și de fiecare dată el (LUPAȘCO Nicolae) se înțelegea personal cu GRIGORI Ana pentru achitarea ratelor respective. De cele mai multe ori se întâlneau personal cu GRIGORI Ana pentru a-i transmite banii. A fost o dată când o sumă de bani trebuia să i-o transmită lui GRIGORI Ana, dar ea i-a comunicat că după bani va veni ZMĂU Roman, la Rezina, pentru că la ea nu știu ce intervenise, astfel el (LUPAȘCO Nicolae) i-a transmis lui ZMĂU Roman nu ține minte ce sumă de bani. A mai fost o dată, când GRIGORI Ana l-a sunat de pe un număr străin, probabil rusesc, rugându-l să transmită niște bani prin intermediul lui ZMĂU Roman, deoarece ar avea nevoie de bani pentru o afacere. Astfel, s-a întâlnit cu ZMĂU Roman și i-a transmis o sumă de bani, nu ține minte exact cât. După aceasta, ZMĂU Roman i-a spus ca să îi dea toți banii lui GRIGORI Ana. A mai fost încă o dată, când ZMĂU Roman l-a sunat, și i-a zis că GRIGORI Ana mai are nevoie de bani, și că GRIGORI Ana urmează să îl sune și să îi spună despre aceasta. Dar el (LUPAȘCO Nicolae) până la urmă nu a mai fost sunat de GRIGORI Ana, astfel nu i-a mai dat bani lui ZMĂU Roman. După ce GRIGORI Ana s-a reîntors de la Moscova, el (LUPAȘCO Nicolae) se întâlnea personal cu ea, și astfel, i-a dat toata suma stabilită. Așa cum convenise anterior, în decursul a 3 luni de zile, el (LUPAȘCO Nicolae) i-a transmis toată suma de bani ce era stabilită lui GRIGORI Ana. După ultima dată ce i-a mai dat o sumă bani, s-au înțeles cu GRIGORI Ana să meargă la notar și cadastru pentru a întocmi actele și ulterior urma să-i mai transmită o sumă de bani care rămăsese, dar care nu era atât de mare. Mergând în aceeași zi, la notar și cadastru, dar din cauza că ea nu avea în regulă careva acte, nu a putut face tranzacția, au amânat procedura pentru ca ea să-și aducă actele în ordine și să îl sune când acestea vor fi gata. Și respectiv, cealaltă sumă de bani din valoarea apartamentului, urma să achite creditul pe care îl preluase de la GRIGORI Ana. Dar achita creditul din numele lui GRIGORI Ana, deoarece contractul de preluare a creditului încă nu era gata. Respectiv, după ce a realizat obligațiile față de GRIGORI Ana, trebuiau să se prezinte la bancă și notar, pentru perfectarea actelor de procurare a apartamentului și de preluare a creditului. La un moment dat, GRIGORI Ana dispăruse. Pe parcurs, GRIGORI Ana a eliberat apartamentul și le-a dat un complet de chei. Astfel, el (LUPAȘCO Nicolae) a făcut reparație în apartament, a schimbat mobila. De la vecinii de apartament, a aflat că ea de mult timp nu mai apărea pe acolo, fiind cel mai probabil peste hotarele țării. Într-o bună zi, șefa filialei de la bancă, l-a telefonat și l-a anunțat, că GRIGORI Ana a fost cu o persoană de gen feminin, și a achitat restanța creditului bancar și în asemenea caz, doamna i-a comunicat că ceva nu e în regulă, și l-a avertizat ca nu cumva să rămână fără

apartament. După această informație, s-a adresat la poliția din sec. Rîșcani, mun. Chișinău, deoarece a simțit că e vorba de o escrocherie, și a solicitat să fie aplicat sechestrul pe apartamentul dat. A fost pe la bancă să vadă care e situația. Totodată, a rugat niște cunoscuți de la poliția din Ungheni să afle dacă se știe ceva de ea, iar după aceasta el (LUPAȘCO Nicolae) a fost sunat de GRIGORI Ana, și ea l-a întrebat de ce o caută pe ea poliția. Aceasta i-a comunicat atunci, că va veni mai târziu în țară și se vor întâlni să discute despre situația creată. El (LUPAȘCO Nicolae) a depus plângere la poliție pe ambele persoane ZMĂU Roman și GRIGORI Ana. După aceasta l-a sunat ZMĂU Roman și l-a întrebat de ce o caută pe GRIGORI Ana prin intermediul poliției. Dar el (ZMĂU Roman) nu cunoștea nimic despre tot ceea ce se petrecea la bancă. El (LUPAȘCO Nicolae) i-a comunicat lui (ZMĂU Roman) să se întâlnească undeva. Peste aproximativ o zi, el s-a întâlnit cu Roman ZMĂU. Povestindu-i lui ZMĂU Roman despre cele întâmplate, la care ZMĂU Roman s-a arătat șocat de cele auzite, și a spus că nu crede că GRIGORI Ana ar putea face așa ceva. Astfel, el (LUPAȘCO Nicolae) l-a rugat pe ZMĂU Roman să clarifice această situație cu GRIGORI Ana. Peste ceva timp, aproximativ o săptămână, GRIGORI Ana l-a sunat și i-a spus ca el (LUPAȘCO Nicolae) să îi transmită banii restanți, din câte î-și amintește suma de 700 euro. Suma această să i-o transmită prin intermediul lui Roman ZMĂU. La întrebările sale referitor la situația cu apartamentul, Ana GRIGORI i-a comunicat ca să îi dea banii și apoi ea va veni să clarifice situația. După aceasta, ZMĂU Roman l-a telefonat și i-a zis că trebuie de urgență să se întâlnească. El (LUPAȘCO Nicolae) i-a transmis suma de bani ce convenise cu GRIGORI Ana, astfel el (ZMĂU Roman) a luat suma de bani, dar i-a spus ca să fie atent că ceva aici nu e în regulă cu toate aceste situații, și să se clarifice cu situația privind apartamentul. Ulterior, a mers la bancă, acolo a aflat că creditul a fost achitat complet, i-a fost eliberat certificatul că nu mai are datorii, și actele au fost perfectate, iar apartamentul a fost vândut altei persoane, din câte a înțeles apartamentul a fost vândut unei verișoare a colaboratorului de poliție ce se ocupa de plângerea sa pe care o depuse. Toate sumele de bani, chiar și sumele de bani pe care le oferea prin intermediul lui ZMĂU Roman, el (LUPAȘCO Nicolae) le oferea doar după ce îl suna GRIGORI Ana să-i zică să transmită banii.

La întrebarea instanței, partea vătămată a declarat că la moment apartamentul aparține unei doamne cu familia TULBURE, tot ea fiind cea persoană care a achitat și la bancă.

La întrebarea acuzatorului de stat, partea vătămată a declarat că toate discuțiile sale referitor la apartament, la sumele de bani și toate circumstanțele au fost discutate doar cu GRIGORI Ana. ZMĂU Roman nu intervenea în discuții.

La întrebările apărătorului condamnatului, partea vătămată a declarat că a depus la Procuratură cererea de revizuire în cadrul acestui proces în privința lui ZMĂU Roman, deoarece după ce a fost finalizată examinarea dosarului penal, care l-a făcut să înțeleagă că el (ZMĂU Roman) nu a avut nici o vină în situația creată, și că el (ZMĂU Roman) nu are nici o atribuție cu apartamentul acesta, și că a căzut vinovat pe acest dosar din cauza emoțiilor sale. El (LUPAȘCO Nicolae) agonisind o viață și la urmă a rămas fără nimic. El (LUPAȘCO Nicolae) s-a întâlnit întâmplător în Chișinău cu GRIGORI Ana, după ce ultima a fost eliberată din Penitenciar, și ea i-a comunicat că îi pare rău că ZMĂU Roman a nimerit în toată această situație, deoarece acesta nu avea nici o atribuție cu acest caz și că este nevinovat. La moment nu are nici o pretenție financiară față de Roman ZMĂU. Ar dori ca ZMĂU Roman să fie achitat, deoarece el nu este vinovat.

La întrebările instanței de judecată, partea vătămată a menționat că atunci când a fost examinată cauza penală în privința lui GRIGORI Ana și Roman ZMĂU, a declarat că nimeni din cei doi, nu l-a anunțat că apartamentul urmează a fi vândut altei persoane. Deși, ZMĂU Roman l-a anunțat că sunt probleme și GRIGORI Ana dorește să vândă apartamentul unei alte persoane. El (LUPAȘCO Nicolae) a făcut acele declarații la prima examinare a cauzei, deoarece avea o ură față de ambele persoane, precum și pe toate rudele

acestora. Consideră că în momentul când ZMĂU Roman primea bani de la el (LUPAȘCO Nicolae) pentru a-i transmite lui GRIGORI Ana, acesta nu cunoștea despre faptul că GRIGORI Ana ar urma să vândă acest apartament altei persoane. Când se examina cauza penală pentru prima dată la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, el (LUPAȘCO Nicolae) a observat că între GRIGORI Ana și Roman ZMĂU, relațiile erau deja proaste.

3.9. Conform declarațiilor *părții vătămate LUPAȘCO Liubovi*, făcute sub jurământ în ședința de judecată desfășurată în cadrul procedurii de revizuire, din 15 februarie 2023, fiind prevenită de răspundere penală conform art.312 Cod penal pentru prezentarea cu bună-știință a declarațiilor mincinoase, se atestă că ceea ce a spus soțul său, LUPAȘCO Nicolae este adevăr, și ea confirmă. Ea împreună cu soțul său au citit despre anunțul din ziar cu referire la vânzarea apartamentului, împreună au mers la adresa indicată pentru a vedea apartamentul, împreună au purtat discuții cu referire la cumpărarea acestuia. Cunoaște despre sumele de bani ce au fost transmise Anei GRIGORI, și știa fiecare tranșă ce era transmisă. Cunoaște că de câteva ori i-a spus soțul său, că GRIGORI Ana l-a sunat și i-a comunicat să îi transmită banii, prin intermediul lui Roman ZMĂU, mai cunoaște din spusele soțului, că acesta discutând cu GRIGORI Ana la telefon, aceasta i-a comunicat că fără confirmarea ei, bani lui ZMĂU Roman să nu îi transmită. Ea a fost la curent că urmează să preia creditul ce îl avea GRIGORI Ana, despre întocmirea actelor necesare, și că îl vor achita ei. A cunoscut despre faptul, că o angajată de la bancă, pe nume Diana, l-a contactat pe soțul său, spunându-i că creditul a fost achitat, actele perfectate și apartamentul a fost vândut altei persoane. Împreună cu soțul său, LUPAȘCO Nicolae, au depus plângere la IP Rîșcani pe acțiunile Anei GRIGORI, pentru a stopa vinderea apartamentului. Polițistul ce a preluat plângerea lor se numea TULBURE Tudor. Acesta le-a comunicat că pentru soluționarea cazului, este de parcurs drum lung, și că ar trebui să îi dea bani pentru careva acțiuni ce ar trebui să le facă. La una din ședințele anterioare de judecată, a fost prezentă cumpărătoarea apartamentului, care prin declarațiile ei, a menționat că era venită de peste hotare, și dispunând de bani, un nepot de al său pe nume TULBURE Tudor l-a ajutat să procure apartamentul, și atunci ea și-a dat seama că ei ambii au fost implicați.

La întrebările instanței de judecată, partea vătămată a declarat că probabil a declarat în ședința de judecată anterioară, că ZMĂU Roman a promis că va întoarce banii pentru reparație. A spus acest lucru, deoarece ea s-a adresat mai mult la Roman ZMĂU, cu referire la întoarcerea banilor, deoarece GRIGORI Ana era vorbitoare de limbă rusă, și îi era mai ușor să comunice cu ZMĂU Roman. Nu ține minte dacă ZMĂU Roman a avut în vedere că el personal sau împreună cu GRIGORI Ana vor întoarce banii. O parte din banii ce au fost achitați de familia sa pentru apartamentul dat, i-au fost restituiți în diferite tranșe de către GRIGORI Ana. Referitor la restul banilor ce ar urma să fie restituiți, ar urma să o facă GRIGORI Ana, dar nu au o careva înțelegere referitor la acest fapt, mai cu seamă la moment aceasta fiind peste hotarele țării.

La întrebările apărătorului condamnatului, partea vătămată a declarat că nu are careva pretenții față de ZMĂU Roman, dat fiind faptul că este nevinovat. Ceea ce a relatat ea în cadrul procesului de examinare în prima instanță, în mare parte a spus din cele ce i-a comunicat soțul, deoarece practic de fiecare dată soțul se întâlnea cu GRIGORI Ana și ZMĂU Roman. Unica dată când a asistat la transmiterea banilor, a fost atunci când a dat prima dată arvuna pentru apartament, banii fiind transmiși de către soțul său, LUPAȘCO Nicolae lui GRIGORI Ana. Nu a fost nici un caz, în care soțul să îi comunice că ar fi dat o sumă de bani lui ZMĂU Roman, și banii să nu ajungă la GRIGORI Ana.

3.10. Conform prevederilor art.384 Cod procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se

adoptă în numele legii. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

3.11. În temeiul art. 385 alin. (1) pct. 1) – 5) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni; dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracțiunea săvârșită.

3.12. Potrivit prevederilor art. 464 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța, dacă constată că cererea de revizuire este întemeiată, anulează hotărârea în măsura în care a fost admisă revizuirea sau hotărârile care nu se pot concilia și pronunță o nouă hotărâre potrivit dispozițiilor art.382-399 și 410 Cod de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător, iar în cazul când consideră cererea de revizuire neîntemeiată, o respinge.

3.13. În temeiul art.101 Cod de procedură penală, instanța de judecată apreciază că dimensiunea probelor administrate cu ocazia admiterii cererii de revizuire au fost de o asemenea valoare, încât să răstoarne soluția primului proces penal.

3.14. În acest context, instanța constată, că la baza adoptării deciziei de condamnare a lui ZMĂU Roman ***** în baza art.190 alin.(5) Cod penal, au stat declarațiile părților vătămate care nu corespund adevărului, iar instanța de judecată în urma revizuirii procesului nu mai reține probele administrate de organul de urmărire penală, instanța de fond, verificate de instanța de apel și instanța de recurs ca fiind pertinente, concludente și veridice în conformitate cu prevederilor art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, ce ar confirma vinovăția lui ZMĂU Roman *****.

3.15. În cazul de față, instanța de judecată constatată cu certitudine că în acțiunile lui ZMĂU Roman ***** lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal în raport cu declarațiile părților vătămate, audiate în cadrul ședinței instanței de judecată în procedura de revizuire a procesului penal.

3.16. Potrivit materialelor cauzei penale nr.1-85/2011, ZMĂU Roman ***** , a fost pus sub învinuire în baza prevederilor art.190 alin.(5) Cod penal (cauza penală nr.2009021102, f.d.30-32, vol.III).

3.17. Astfel, prin Sentința Judecătoria Rîșcani mun.Chișinău nr.1-85/2011 din 20.12.2012, inculpatul ZMĂU Roman ***** a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal și i s-a aplicat o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 15 (cincisprezece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 (cinci) ani (cauza penală nr.2009021102, f.d.168-181, vol.III).

3.18. Ținând cont de prevederile art.art.99-101 Cod de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, le dă o apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, considerând că din probele administrate la materialele dosarului rezultă vinovăția lui ZMĂU Roman ***** în comiterea contravenției prevăzute de art.106 Cod contravențional – individualizată prin Cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere, în cazul în care fapta nu reprezintă o sustragere și nu întrunește elementele unei infracțiuni.

3.19. Pentru a ajunge la această concluzie, instanța investită cu examinarea cauzei în procedura de revizuire reține că instanța de fond - Judecătoria Rîșcani mun.Chișinău, la examinarea inițială a cauzei penale în fond a constatat că prin acțiunile sale intenționate, ZMĂU Roman ***** a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, conform indicilor calificativi: „escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari”.

3.20. Analizând probele, împrejurările speței, instanța de judecată atestă că în acțiunile inculpatului nu se regăsesc elementele infracțiunii de escrocherie, ci elementele contravenției de cauzare de daune materiale prin

înșelăciune sau abuz de încredere, în cazul în care fapta nu reprezintă o sustragere și nu întrunește elementele unei infracțiuni.

În acest context, instanța reține că din declarațiile condamnatului ZMĂU Roman ***** oferite în ședința de judecată desfășurată în cadrul procedurii de revizuire, din data de 15 februarie 2023, se atestă că acesta nu a susținut declarațiile făcute anterior în fața instanței de judecată. Totodată, în cadrul aceleiași ședințe de judecată, condamnatul a declarat că el a mințit în declarațiile făcute anterior în fața ședinței de judecată, deoarece a hotărât să ia toată vina asupra sa, deoarece în acel moment avea un copil minor împreună cu GRIGORI Ana, și nu dorea ca aceasta să stea la închisoare. În legătură cu învinuirea adusă, condamnatul a declarat că în anul 2008 se afla în relație de concubinaj cu GRIGORI Ana. El locuia împreună în apartamentul ce îi aparținea lui GRIGORI Ana cu drept de proprietate, apartamentul fiind situat în *****. GRIGORI Ana luase două credite de la bancă, iar după ce au fost luați banii de la bancă, în decurs de 1-2 săptămâni, apartamentul în care au locuit a fost furat, de unde s-au sustras circa 200 mii lei. După aceasta, GRIGORI Ana luase decizia de a vinde apartamentul. Astfel, au postat anunț în ziarul "Makler", despre vinderea apartamentului cu indicarea numărului de telefon a lui GRIGORI Ana, iar la câteva zile după plasarea anunțului GRIGORI Ana a fost contactată de către LUPAȘCO Nicolae. Cum LUPAȘCO Nicolae a spus că vrea să vină să vadă apartamentul dar nu știa cum să ajungă la adresa indicată, astfel el i-a explicat cum anume să ajungă. LUPAȘCO Nicolae fiind împreună cu soția, au intrat la ei în apartament unde era el, GRIGORI Ana, mama acesteia și doi copii. GRIGORI Ana i-a arătat apartamentul lui LUPAȘCO Nicolae. Aceștia au negociat suma apartamentului, și anume Ana GRIGORI cu LUPAȘCO Nicolae. Astfel, GRIGORI Ana având nevoie să achite creditul și nevoie de bani, i-a spus să achite arvuna. Astfel, din ce î-și amintește, GRIGORI Ana cu LUPAȘCO Nicolae s-au înțeles să achite suma de 57 000 euro. La momentul înțelegerii, apartamentul era gajat la bancă. După ce GRIGORI Ana s-a înțeles cu LUPAȘCO Nicolae asupra apartamentului, LUPAȘCO Nicolae a lăsat arvuna lui GRIGORI Ana, suma exactă nu și-o amintește. Ulterior, LUPAȘCO Nicolae cu soția sa, au plecat din apartament, iar el i-a spus lui GRIGORI Ana că trebuie să-i spună lui LUPAȘCO Nicolae că apartamentul e gajat, și așa ar fi corect. A doua zi, GRIGORI Ana l-a sunat pe LUPAȘCO Nicolae, spunându-i că apartamentul este gajat. Astfel, LUPAȘCO Nicolae a venit la apartamentul lor. GRIGORI Ana împreună cu LUPAȘCO Nicolae au mers la bancă, iar el a rămas cu copilul afară. La bancă, LUPAȘCO Nicolae a făcut cunoștință cu actele băncii. După ce aceștia au ieșit afară din bancă, din cele spuse de LUPAȘCO Nicolae, el (ZMĂU Roman) a înțeles că ei au convenit ca LUPAȘCO Nicolae să-i achite suma de 24 mii euro lui GRIGORI Ana, și restul sumei să achite creditul la bancă, dar nu cunoaște când ar fi urmat să fie perfectate actele de vânzare-cumpărare. Tot atunci, GRIGORI Ana și LUPAȘCO Nicolae au discutat că toate sumele de bani transmise lui GRIGORI Ana să fie coordonate cu aceasta, la care LUPAȘCO Nicolae întrebând despre implicarea sa (ZMĂU Roman), el (ZMĂU Roman) a zis că nu are nici o tangență cu acest apartament, apartamentul fiind doar a lui GRIGORI Ana. LUPAȘCO Nicolae făcea treptat achităriile la apartament, banii îi dădea lui GRIGORI Ana, el (ZMĂU Roman) a asistat la câteva întâlniri între cei doi, și anume când LUPAȘCO Nicolae îi transmitea sume de bani lui GRIGORI Ana. Ei au continuat să locuiască în acel apartament, acest fapt fiind convenit între cei doi, până la finisarea completă a achitării apartamentului. Între timp, Ana GRIGORI urma să plece în Rusia, la tatăl său, acesta fiind bolnav. Ea având nevoie de bani, i-a comunicat să ia niște bani de la LUPAȘCO Nicolae și să îi transmită ei. Astfel, el de la LUPAȘCO Nicolae a luat bani de două ori, o data a mers la Rezina, o altă data s-a întâlnit cu acesta. O altă data când el a luat bani de la LUPAȘCO Nicolae pentru a-i transmite lui GRIGORI Ana, a fost când aceasta revenise din Rusia, și banii luați ar fi urmat să-i ducă la Ungheni, unde era GRIGORI Ana. În tot acest timp, LUPAȘCO Nicolae achita creditele la bancă. O dată el a asistat la o discuție când LUPAȘCO Nicolae i-

a comunicat că nu reușește să achite toate suma în termen de o lună, astfel el (LUPAȘCO Nicolae) împreună cu Ana GRIGORI au convenit să achite în 3 luni de zile. În rest, toate achitățile au avut loc între GRIGORI Ana și LUPAȘCO Nicolae, el (ZMĂU Roman) asistând la câteva tranzacții. El nu a luat bani de la LUPAȘCO Nicolae, fără ca GRIGORI Ana să îi fi spus. Ultima tranzacție de 700 euro, LUPAȘCO Nicolae i-a adus la apartament, iar acei bani de 700 euro, au rămas la el (ZMĂU Roman), deoarece deja avea careva neplăceri cu Ana GRIGORI. Acești bani rămăsese la el, deoarece nu a reușit să îi transmită. Înainte ca GRIGORI Ana să vândă apartamentul altei persoane, el (ZMĂU Roman) i-a comunicat lui LUPAȘCO Nicolae despre intențiile acesteia, și că el (ZMĂU Roman) nu este de acord cu ceea ce face ea, fiind o prostie. El (ZMĂU Roman) i-a comunicat lui GRIGORI Ana că dacă dorește să vândă apartamentul altei persoane, trebuie să-i întoarcă banii lui LUPAȘCO Nicolae, deoarece nu e normal cum procedează, la care ea i-a comunicat că face cum dorește, și ea singură se va clarifica. El de la LUPAȘCO Nicolae niciodată nu a cerut bani fără ca GRIGORI Ana să cunoască. Pe recipisa care a fost semnată de el (ZMĂU Roman), într-adevăr el a făcut-o pentru că a luat totul asupra sa, pentru ca GRIGORI Ana să nu aibă de suferit, dar de fapt el (ZMĂU Roman) nu a participat la careva tranzacții. Confirmă faptul că el personal i-a comunicat lui LUPAȘCO Nicolae despre faptul că Ana GRIGORI ar urma să vândă apartamentul unei alte persoane. Inițial, când prima dată LUPAȘCO Nicolae cu soția lui, au venit la apartament, Ana GRIGORI a avut intenția să vândă apartamentul acestora. Ideea Anei GRIGORI de a vinde apartamentul unei alte persoane a fost când aceasta s-a reîntors de la Moscova, când LUPAȘCO Nicolae deja îi dăduse practic toată suma. Recipisa a fost semnată de el (ZMĂU Roman), până a fi vândut apartamentul altei persoane, deoarece Ana GRIGORI la acel moment dispăruse, iar LUPAȘCO Nicolae o căuta, și el (ZMĂU Roman) a acceptat să semneze pentru a nu-i crea probleme Anei GRIGORI. Cei 700 euro care i-au fost transmiși de către LUPAȘCO Nicolae, el (ZMĂU Roman) urma să îi transmită lui GRIGORI Ana, dar nu a reușit să facă această transmitere a banilor, deoarece a doua zi de dimineață a fost reținut de către poliție. Acești bani au fost ridicați de către poliție, împreună cu alți bani pe care care îi mai avea. Banii ce au fost ridicați, au rămas la poliție, de aceea nu consideră că el (ZMĂU Roman) ar trebui să îi întoarcă lui LUPAȘCO Nicolae. Dacă poliția i-ar restitui acești bani, el (ZMĂU Roman) ar întoarce banii soților LUPAȘCO. Nu a avut careva înțelegeri cu GRIGORI Ana de a lua bani de la familia LUPAȘCO, și nici GRIGORI Ana nu i-a propus așa ceva. El (ZMĂU Roman) nu are nici o legătură cu acei bani și nu a avut nici o facilitare din vânzarea aceluia apartament.

Circumstanțele nominalizate supra se confirmă prin declarațiile părții vătămate LUPAȘCO Nicolae oferite în ședința de judecată desfășurată în cadrul procedurii de revizuire, din data de 13 februarie 2023, din care rezultă că el (LUPAȘCO Nicolae) a depus plângere la poliție pe ambele persoane ZMĂU Roman și GRIGORI Ana. După aceasta l-a sunat ZMĂU Roman și l-a întrebat de ce o căuta pe GRIGORI Ana prin intermediul poliției. Dar el (ZMĂU Roman) nu cunoștea nimic despre tot ceea ce se petrecea la bancă. El (LUPAȘCO Nicolae) i-a comunicat lui (ZMĂU Roman) să se întâlnească undeva. Peste aproximativ o zi, el s-a întâlnit cu Roman ZMĂU. Povestindu-i lui ZMĂU Roman despre cele întâmplate, la care ZMĂU Roman s-a arătat șocat de cele auzite, și a spus că nu crede că GRIGORI Ana ar putea face așa ceva. Astfel, el (LUPAȘCO Nicolae) l-a rugat pe ZMĂU Roman să clarifice această situație cu GRIGORI Ana. Peste ceva timp, aproximativ o săptămână, GRIGORI Ana l-a sunat și i-a spus ca el (LUPAȘCO Nicolae) să îi transmită banii restanți, din câte își amintește suma de 700 euro. Suma această să i-o transmită prin intermediul lui Roman ZMAU. La întrebările sale referitor la situația cu apartamentul, Ana GRIGORI i-a comunicat ca să îi dea banii și apoi ea va veni să clarifice situația. După aceasta, ZMĂU Roman l-a telefonat și i-a zis că trebuie de urgență să se întâlnească. El (LUPAȘCO Nicolae) i-a transmis suma de bani ce convenise cu GRIGORI Ana, astfel el (ZMĂU Roman) a luat suma de bani, dar i-a spus ca să fie atent că ceva aici nu e în regulă cu

toate aceste situații, și să se clarifice cu situația privind apartamentul. Ulterior, a mers la bancă, acolo a aflat că creditul a fost achitat complet, i-a fost eliberat certificatul că nu mai are datorii, și actele au fost perfectate, iar apartamentul a fost vândut altei persoane, din câte a înțeles apartamentul a fost vândut unei verișoare a colaboratorului de poliție ce se ocupa de plângerea sa pe care o depuse. Toate sumele de bani, chiar și sumele de bani pe care le oferea prin intermediul lui ZMĂU Roman, el (LUPAȘCO Nicolae) le oferea doar după ce îl suna GRIGORI Ana să-i zică să transmită banii. La moment apartamentul aparține unei doamne cu familia TULBURE, tot ea fiind acea persoană care a achitat și la bancă. *Toate discuțiile sale referitor la apartament, la sumele de bani și toate circumstanțele au fost discutate doar cu GRIGORI Ana. ZMĂU Roman nu intervenea în discuții. A depus la Procuratură cererea de revizuire în cadrul acestui proces în privința lui ZMĂU Roman, deoarece după ce a fost finalizată examinarea dosarului penal, care l-a făcut să înțeleagă că el (ZMĂU Roman) nu a avut nici o vină în situația creată, și că el (ZMĂU Roman) nu are nici o atribuție cu apartamentul acesta, și că a căzut vinovat pe acest dosar din cauza emoțiilor sale. El (LUPAȘCO Nicolae) agonisind o viață și la urmă a rămas fără nimic. El (LUPAȘCO Nicolae) s-a întâlnit întâmplător în Chișinău cu GRIGORI Ana, după ce ultima a fost eliberată din Penitenciar, și ea i-a comunicat că îi pare rău că ZMĂU Roman a nimerit în toată această situație, deoarece acesta nu avea nici o atribuție cu acest caz și că este nevinovat. La moment nu are nici o pretenție financiară față de Roman ZMĂU. Ar dori ca ZMĂU Roman să fie achitat, deoarece el nu este vinovat. Când a fost examinată cauza penală în privința lui GRIGORI Ana și Roman ZMĂU, a declarat că nimeni din cei doi, nu l-a anunțat că apartamentul urmează a fi vândut altei persoane. Deși, ZMĂU Roman l-a anunțat că sunt probleme și GRIGORI Ana dorește să vândă apartamentul unei alte persoane. El (LUPAȘCO Nicolae) a făcut acele declarații la prima examinare a cauzei, deoarece avea o ură față de ambele persoane, precum și pe toate rudele acestora. Consideră că în momentul când ZMĂU Roman primea bani de la el (LUPAȘCO Nicolae) pentru a-i transmite lui GRIGORI Ana, acesta nu cunoștea despre faptul că GRIGORI Ana ar urma să vândă acest apartament altei persoane. Când se examina cauza penală pentru prima dată la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, el (LUPAȘCO Nicolae) a observat că între GRIGORI Ana și Roman ZMĂU, relațiile erau deja proaste.*

Subsecvent, instanța reține că în ședința de judecată desfășurată în cadrul procedurii de revizuire, din data de 15 februarie 2023, partea vătămată LUPAȘCO Liubovi a oferit declarații similare cu cele ale părții vătămate LUPAȘCO Nicolae, indicând suplimentar că *probabil a declarat în ședința de judecată anterioară, că ZMĂU Roman a promis că va întoarce banii pentru reparație. A spus acest lucru, deoarece ea s-a adresat mai mult la Roman ZMĂU, cu referire la întoarcerea banilor, deoarece GRIGORI Ana era vorbitoare de limbă rusă, și îi era mai ușor să comunice cu ZMĂU Roman. Nu ține minte dacă ZMĂU Roman a avut în vedere că el personal sau împreună cu GRIGORI Ana vor întoarce banii. O parte din banii ce au fost achitați de familia sa pentru apartamentul dat, i-au fost restituiți în diferite tranșe de către GRIGORI Ana. Referitor la restul banilor ce ar urma să fie restituiți, ar urma să o facă GRIGORI Ana, dar nu au o careva înțelegere referitor la acest fapt, mai cu seamă la moment aceasta fiind peste hotarele țării. Nu are careva pretenții față de ZMĂU Roman, dat fiind faptul că este nevinovat. Ceea ce a relatat ea în cadrul procesului de examinare în prima instanță, în mare parte a spus din cele ce i-a comunicat soțul, deoarece practic de fiecare dată soțul se întâlnea cu GRIGORI Ana și ZMĂU Roman. Unica dată când a asistat la transmiterea banilor, a fost atunci când a dat prima dată arvuna pentru apartament, banii fiind transmiși de către soțul său, LUPAȘCO Nicolae lui GRIGORI Ana. Nu a fost nici un caz, în care soțul să îi comunice că ar fi dat o sumă de bani lui ZMĂU Roman, și banii să nu ajungă la GRIGORI Ana.*

Astfel, instanța consideră că nu a fost demonstrată latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii prevăzute de art.190 Cod penal, manifestată prin acțiunea principală, ce constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei

persoane, dar nici latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie, manifestată prin scopul de cupiditate, ce cuprinde scopul sustragerii.

Or, atât din declarațiile inculpatului, cât și a părților vătămate, se atestă că toate discuțiile referitor la apartament, la sumele de bani și toate circumstanțele au avut loc doar între GRIGORI Ana și LUPAȘCO Nicolae, iar ZMĂU Roman nu intervenea în discuții.

De asemenea, toți banii achitați de partea vătămată LUPAȘCO Nicolae în contul achitării costului apartamentului *****, au fost expediți direct către GRIGORI Ana, sau prin intermediul lui ZMĂU Roman, dar cu destinația către proprietara GRIGORI Ana, cu înțelegerea prealabilă avută dintre ultima și partea vătămată.

Subsecvent, instanța reține că lipsa laturii subiective în acțiunile lui ZMĂU Roman se atestă și prin faptul că ZMĂU Roman a anunțat partea vătămată că sunt probleme și GRIGORI Ana dorește să vândă apartamentul unei alte persoane, circumstanțe rezultate din declarațiile părții vătămate LUPAȘCO Nicolae, cât și din declarațiile condamnatului.

Prin urmare, instanța de judecată reține că în cazul infracțiunii de escrocherie, *victima transmite benevol bunurile către făptuitor, sub influența înșelăciunii sau a abuzului de încredere. Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.* Alături de alte circumstanțe, intenția este demonstrată prin: situația financiară extrem de neprielnică a persoanei, care-și asumă angajamentul, la momentul încheierii tranzacției; lipsa de fundamentare economică și caracterul nerealizabil al angajamentului asumat; lipsa unei activități aducătoare de beneficii, necesare onorării angajamentului; achitarea veniturilor către primii deponenți din contul banilor depuși de deponenții ulteriori; prezentarea, la încheierea tranzacției, a unor documente false; încheierea tranzacției în numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane de care se folosește o altă persoană pentru a-și atinge interesele etc.

Instanța de judecată consideră că în ședința de judecată nu a fost demonstrată intenția lui ZMĂU Roman ***** de a dobândi ilicit bunurile altei persoane în scopul sustragerii, or, în contextul art.190 Cod penal noțiunea de “dobândire ilicită” este echivalentă cu cea de “sustragere”, astfel încât în acțiunile condamnatului nu se regăsește nici latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, nici latura subiectivă a acesteia.

3.21. Totodată, instanța constată că ZMĂU Roman, fără a avea scopul de sustragere a bunurilor lui LUPAȘCO Nicolae, potrivit ultimei tranzacții, a recepționat 700 euro de la LUPAȘCO Nicolae, mijloace financiare care au rămas la el (ZMĂU Roman), deoarece deja avea careva neplăceri cu Ana GRIGORI. Acești bani rămăsese la el, deoarece nu a reușit să îi transmită ultimei.

Astfel, prin acțiunile sale ZMĂU Roman a comis contravenția prevăzută de art.106 Cod contravențional – individualizată prin cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere, în cazul în care fapta nu reprezintă o sustragere și nu întrunește elementele unei infracțiuni.

Instanța reține că *obiectul juridic special* al contravenției prevăzute de art.106 Cod contravențional are un caracter complex: *obiectul juridic principal* îl constituie relațiile sociale cu privire la patrimoniu, care au în conținutul lor un drept de creanță; *obiectul juridic secundar* îl formează relațiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voință și minimul necesar de încredere.

Obiectul material al acestei contravenții se prezintă în mod diferit, în funcție de modalitatea faptică prin care se exprimă fapta. În contextul contravenției de cauzare a daunelor materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere obiectul material al acesteia trebuie cercetat în raport cu modalitatea faptică pe care poate s-o îmbrace

infracțiunea dată. În ipoteza cauzării de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere (în modalitatea faptică de eschivare frauduloasă de la transmiterea celor cuvenite) se periclitează alcătuirea fondurilor proprietarului.

Victimă a contravenției prevăzute de art.106 Cod contravențional poate fi doar proprietarul.

Latura obiectivă a contravenției prevăzute de art.106 Cod contravențional are următoarea structură: 1) fapta, care este alcătuită din două acțiuni (inacțiuni): acțiunea sau inacțiunea principală care se exprimă în cauzarea de daune materiale; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă care se exprimă în înșelăciune sau în abuz de încredere; 2) urmările sub formă de daune materiale de pâă la limita de proporții mari; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta și urmări; 4) circumstanțele săvârșirii faptelor: dacă fapta nu constituie o însușire (adică, dacă fapta nu constituie o sustragere).

Prin intermediul înșelăciunii sau al abuzului de încredere făptuitorul exercită o influențare psihică asupra conștiinței și voinței victimei care, ca și cum cedând bunurile sale făptuitorului, presupune în mod eronat că ultimul este îndreptățit a le lua. În astfel de situații nu se pune la îndoială că se lezează libertatea manifestării de voință, concretizată în facultatea persoanei de a adopta, în mod nestingherit, decizii privind dispunerea de bunurile care se află în posesia sa. Deși, în aparență, victima își transmite bunurile benevol către făptuitor, aceasta nu este decât o „prezentare scenică” făcută cu scopul de a demonstra celor din urmă (deseori, inclusiv „martorilor oculari” care fac parte din același grup infracțional) caracterul „legitim” al tranzacției efectuate.

Prin *înșelăciune* se înțelege dezinformarea conștientă a victimei, care constă în prezentarea vădit falsă a realității (înșelăciunea activă) sau în trecerea sub tăcere a realității, când sunt ascunse faptele și circumstanțele care trebuie comunicate în cazul săvârșirii cu bună-credință și în conformitate cu legea a tranzacției patrimoniale (înșelăciunea pasivă).

În ipoteza *abuzului de încredere*, făptuitorul exploatează raporturile de încredere care s-au stabilit între el și victimă. Ultima este, de regulă, proprietarul sau administratorul unei anumite mase patrimoniale. De regulă, raporturile de încredere decurg din încheierea unor convenții de drept civil (mandat, depozit, asigurare, comision, administrare fiduciară etc.) sau din alte fapte juridice. În alte cazuri, aceste raporturi se creează pe fondul atitudinii de colegialitate, prietenie, afecțiune între făptuitor și victimă, atitudine care, de multe ori, este artificial creată și susținută, timp îndelungat, prin eforturile făptuitorului.

Contravenția prevăzută de art.106 Cod contravențional este una materială. Ea se consideră consumată din momentul producerii daunelor materiale.

Latura subiectivă a contravenției prevăzute de art.106 Cod contravențional se caracterizează, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă. De cele mai multe ori, motivul infracțiunii în cauză este interesul material. În afară de aceasta, făptuitorul trebuie să urmărească un scop special - scopul de cupiditate, care nu cuprinde scopul sustragerii.

Subiectul contravenției prevăzute de art.106 Cod contravențional este persoana fizică responsabilă care la momentul comiterii faptei a atins vârsta de 16 ani.

Instanța de judecată reiterează că fapta lui ZMĂU Roman se încadrează în limitele art.106 Cod contravențional, fiind demonstrat cert că ZMĂU Roman a săvârșit cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere, fapta nu reprezintă o sustragere și nu întrunește elementele unei infracțiuni.

Instanța de judecată atestă că în speță existența faptei de abuz de încredere se confirmă prin următoarele circumstanțe: existența între ZMĂU Roman și LUPAȘCO Nicolai a unui raport juridic patrimonial, în temeiul căruia ZMĂU Roman a primit în posesie și deținea banii primiți de la LUPAȘCO Nicolae, însă banii nu au fost transmiși lui GRIGORI Ana (în urma înțelegerii verbale avute loc între ultima și partea vătămată LUPAȘCO Nicolae), și nici nu a întors banii părții vătămate, iar prin această conduită abuzivă a adus atingere

patrimoniului pătimitului LUPAȘCO Nicolae, din care a rezultat un prejudiciu patrimonial, cauzându-i astfel părții vătămate LUPAȘCO Nicolae daune materiale în mărime de 700 euro.

Deși infracțiunea de escrocherie și fapta de cauzare de daune prin înșelăciune și abuz de încredere sunt asemănătoare în ceea ce privește modalitatea adiacentă de înșelăciune și abuz de încredere, instanța reține că acțiunea principală din cadrul contravenției prevăzute la art.106 Cod contravențional nu poate presupune luarea din posesia victimei. În ipoteza contravenției prevăzute la art.106 Cod contravențional, făptuitorul nu obține în posesie bunuri concrete ale victimei. El se eschivează în mod fraudulos să-i transmită victimei bunurile care i se cuvin ori se folosește de aceste bunuri în detrimentul victimei. Altfel spus, sub aspectul laturii obiective, distincția principală dintre fapta de cauzare de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere și escrocherie constă în mecanismul de cauzare a daunelor materiale: în cazul escrocheriei, masa patrimonială a victimei este diminuată în aceeași proporție în care sporește masa patrimonială a făptuitorului; în cazul contravenției prevăzute la art. 106 Cod contravențional, masa patrimonială a victimei nu sporește în proporția pe care o exprimă eschivarea făptuitorului de a-și executa obligațiile pecuniare față de victimă sau masa patrimonială a victimei este diminuată, fără însă a spori masa patrimonială a făptuitorului.

Conform art.391 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul prevăzut în art.332 alin.(2), instanța încetează procesul penal, cu aplicarea sancțiunii administrative prevăzute în Codul Contravențional.

În conformitate cu art.332 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție, instanța încetează procesul penal și concomitent, soluționează cauza conform prevederilor Codului contravențional.

Respectiv, audiind participanții la proces, cercetând probele prezentate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, instanța de judecată consideră că în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine vinovăția lui ZMĂU Roman ***** în comiterea contravenției prevăzute de art.106 Cod contravențional – individualizată prin cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere, în cazul în care fapta nu reprezintă o sustragere și nu întrunește elementele unei infracțiuni.

Astfel, faptele lui ZMĂU Roman ***** urmează a fi reîncadrate din prevederile art.190 alin.(5) Cod penal, în prevederile art.106 Cod contravențional.

3.22. Potrivit art.106 Cod contravențional, cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere, în cazul în care fapta nu reprezintă o sustragere și nu întrunește elementele unei infracțiuni, stabilește sancțiune cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale.

3.23. Potrivit art.30 alin.(1) Cod contravențional, prescripția înlătură răspunderea contravențională. Conform art.30 alin.(2) Cod contravențional, termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an. Iar conform art.30 alin.(5) Cod contravențional, termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției și până la data rămânerii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravențională.

3.24. Potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, una din modalitățile de încălcare a principiului securității raporturilor juridice, constatate de Curte în cazurile ce vizează Republica Moldova, a fost ignorarea de către instanțele naționale a termenului de prescripție. Curtea a menționat în nenumărate rânduri că rolul pe care îl au termenele de prescripție este unul foarte important atunci când acestea sunt interpretate în lumina preambulului Convenției, preambul care declară preeminența dreptului ca fiind parte a patrimoniului comun al Statelor contractante.

În acest sens, Curtea Europeană a considerat că nimic nu poate împiedica instanțele naționale de a verifica și aplica termenul de prescripție, dacă acesta este incident cauzei.

Astfel, ținând cont că fapta imputată lui ZMĂU Roman ***** a fost comisă în perioada anilor 2008-2009, instanța de judecată consideră că ZMĂU Roman ***** , în temeiul art.30 Cod contravențional urmează a fi liberat de răspundere contravențională pentru comiterea contravenției prevăzute de art.106 Cod contravențional în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

ACȚIUNEA CIVILĂ

4.1. Potrivit jurisprudenței CtEDO (hotărârea Tonchev vs Bulgaria din 19.11.2009), Curtea a recunoscut încălcarea art.6 CEDO prin nesoluționarea acțiunii civile în procedura penală și a statuat că, „... în situația în care sistemul intern permite reclamantilor să introducă o acțiune civilă alăturată procesului penal, statul are obligația să se asigure că aceștia se bucură de garanțiile fundamentale prevăzute de art.6 ale Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04 noiembrie 1950’.

4.2. Potrivit jurisprudenței CtEDO, (cauza Boldea vs. România 15.02.2007, nr. 19.997/02), dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 alin.1 din Convenție, înglobează, printre altele, dreptul părților la proces de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor, acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt într-adevăr „ascultate”, adică analizate temeinic de către instanța sesizată. Cu alte cuvinte, art.6 implică în special, în sarcina instanței, obligația de a proceda la o analiză efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerile de probe ale părților (vezi Perez vs. Franța (12.02.2004, nr. 47.287/99); și Van de Hurk vs. Olanda (19.04.1994).

4.3. Conform art.219 alin (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia. (2) Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală; 2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum și repararea bunurilor deteriorate; 3) compensarea venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale. (3) Prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru: 1) tratamentul părții vătămate și îngrijirea acesteia; 2) înmormântarea părții vătămate; 3) plata sumelor de asigurare, indemnizațiilor și pensiilor; 4) executarea contractului de depozit al bunurilor. (4) La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

4.4. Potrivit art.221 alin.(1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești. (2) Cod de procedură penală, acțiunea civilă se intentează față de bănuit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.

4.5. Analizând materialele procesului penal nr.1-85/2011, instanța reține că în cadrul ședinței de judecată din data de 22.06.2010, reprezentantul părților vătămate LUPAȘCO Nicolae și LUPAȘCO Liubovi, Igor TOPALĂ a înaintat o cerere de modificare a acțiunii civile, prin care a solicitat de a încasa solidar de la

GRIGORI Ana și ZMĂU Roman în beneficiul părților vătămate, a prejudiciului material în mărime de 43 260 euro și a prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei (cauza penală nr.2009021102, f.d.86, vol.III).

4.6. Prin Sentința Judecătorei Rîșcani mun.Chișinău nr.1-85/2011 din 20.12.2012, GRIGORI Ana Vasile și ZMĂU Roman au fost condamnați în baza art.190 alin.(5) Cod penal

Prin aceeași sentință s-a dispus încasarea în mod solidar de la ZMĂU Roman ***** și GRIGORI Ana Vasile a prejudiciului material în beneficiul lui LUPAȘCO Nicolae și LUPAȘCO Liubovi în sumă de 43 400,00 (patruzeci și trei mii patru sute) euro, sau echivalentul în monedă națională la momentul executării, sentința fiind menținută prin hotărârile judecătorești ale instanțelor superioare.

4.7. Potrivit art.458 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești irevocabile pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, *cît și cu privire la latura civilă*.

4.8. Reiterând cele menționate supra, instanța a constatat lipsa componentei de infracțiune prevăzută de art.190 alin.(5) Cod penal, în baza căreia a fost condamnat ZMĂU Roman ***** , faptele acestuia fiind reîncadrate în baza art.106 Cod contravențional.

4.9. Subsecvent, reieșind din declarațiile părților vătămate LUPAȘCO Nicolae și LUPAȘCO Liubovi din 13 și 15 februarie 2023, se atestă că aceștia nu au pretenții față de ZMĂU Roman ***** , indicând faptul că ultimul este nu este vinovat de comiterea infracțiunii de escrocherie imputate.

4.10. Coroborând circumstanțele de fapt la norma legală menționată mai sus, instanța de judecată consideră necesar a anula parțial sentința Judecătorei Rîșcani mun.Chișinău nr.1-85/2011 din 20.12.2012, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău nr.1a-567/2013 din 24.09.2013 și decizia Curții Supreme de Justiție nr.1ra-155/2015 din 11.02.2015, și în latura civilă - în partea încasării de la ZMĂU Roman ***** , în beneficiul părții vătămate LUPAȘCO Nicolae și LUPAȘCO Liubovi, a prejudiciului material în mărime de 43 400 (patruzeci și trei mii patru sute) euro.

5. În temeiul celor expuse, în conformitate cu prevederile art.art.332 alin.(2), 341, 350, 391 alin.(2), 397 Cod de procedură penală și art.art.26, 30 Cod contravențional Cod procedură penală, instanța de judecată -

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se admite cererea de revizuire depusă de partea vătămată LUPAȘCO Nicolae, în cauza penală nr.2009021102, în privința lui ZMĂU Roman ***** , condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal al Republicii Moldova.

Se anulează parțial sentința Judecătorei Rîșcani mun.Chișinău nr.1-85/2011 din 20.12.2012, decizia Curții de Apel Chișinău nr.1a-567/2013 din 24.09.2013, și decizia Curții Supreme de Justiție nr.1ra-155/2015 din 11.02.2015, în latura penală - în partea condamnării lui ZMĂU Roman ***** în baza art.190 alin.(5) Cod penal al Republicii Moldova, precum și în latura civilă - în partea încasării de la ZMĂU Roman ***** , în beneficiul părții vătămate LUPAȘCO Nicolae și LUPAȘCO Liubovi, a prejudiciului material în mărime de 43 400 (patruzeci și trei mii patru sute) euro.

Se încetează procesul penal în cauza penală nr.2009021102 privind învinuirea lui **ZMĂU Roman ******* în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal al Republicii Moldova, pe motiv că fapta comisă constituie contravenția prevăzută de art.106 Cod contravențional.

În temeiul art.26 art.30 Cod contravențional, se înlătură răspunderea contravențională a lui **ZMĂU Roman ******* pentru comiterea contravenției prevăzută de art.106 Cod contravențional, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere contravențională.

Se eliberează imediat ZMĂU Roman ***** din detenție în legătură cu executarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 15 (cincisprezece) ani stabilită prin Sentința Judecătorei Rîșcani mun.Chișinău nr.1-85/2011 din 20.12.2012, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău nr.1a-567/2013 din 24.09.2013 și decizia Curții Supreme de Justiție nr.1ra-155/2015 din 11.02.2015, dacă în privința acestuia nu au fost aplicate măsuri preventive privative de libertate sau dacă acesta nu execută pedeapsă sub formă de închisoare în baza altor acte de dispoziții ale instanței de judecată.

Se exclude din sentința Judecătorei Rîșcani mun.Chișinău nr.1-85/2011 din 20.12.2012, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău nr.1a-567/2013 din 24.09.2013 și decizia Curții Supreme de Justiție nr.1ra-155/2015 din 11.02.2015, prevederile cu privire la încasarea de la ZMĂU Roman ***** , în beneficiul părții vătămate LUPAȘCO Nicolae și LUPAȘCO Liubovi, a prejudiciului material în mărime de 43 400 (patruzeci și trei mii patru sute) euro.

În rest, sentința Judecătorei Rîșcani mun.Chișinău nr.1-85/2011 din 20.12.2012, care a fost menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău nr.1a-567/2013 din 24.09.2013 și decizia Curții Supreme de Justiție nr.1ra-155/2015 din 11.02.2015, se menține fără modificări.

Sentința motivată pronunțată în ședință publică la 28 decembrie 2023.

Sentința poate fi atacată în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile de la pronunțarea sentinței motivate, prin intermediul Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței, Judecător

/semnătura/

Vitalie

BUDECI

Copie veridică

/Judecător V.BUDECI/ _____